

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy óra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy óra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilaték sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, május 23.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Utazás a szeszkontingens körül.

A vidéki színészet.

A vöröskereszt országos közgyűlése.

A transzváli háború.

A szatmári testvérgyilkosság.

Elajándékozott főnyeremény.

Pikáns rágalmozási pör.

Tisztujtás a hitközségben.

Lónyay Elemérné újból „királyi fenség.”

Egy volt rendőrhadnagy fogságban.

Életfogytiglan elítélve.

Tárca: Claude ur és neje. Irta: Szomoró E.

Csarnok: Jegyváltás. Irta: Omega.

Utazás a szeszkontingens körül.

Arad, május 22.

(M—d) A most pihenőre tért országgyűlés utóbbi ténykedései között legtöbb fontossággal bírt és a közérdeklődést is legélénkebben foglalkoztatta ama törvényjavaslat letárgyalása és elfogadása, mely a szesztermelés körül eddig fennállott törvényes rendet szabályozta és az itt fölmerült éles érdekellentéteket — bár ha csak egy időre is — egymással lehetőleg egyensúlyba hozta.

A mi szeszdó rendszerünk ugyanis — mint tudva van — az 1888-ik év óta az ugynevezett kontingentáláson alapszik. Nagy tultermelés állt elő annak idején a szesziparban, e miatt az árak nagyon leszállottak s az egész iparág válságos helyzetbe jutott. E bajon ugyanakkor, mi-

kor a szeszdót 1888-ban tetemesen föl-emelték, úgy igyekezett segíteni a két kormány, hogy megszabta mennyi szeszt szabad gyártani kedvezményes adótétel mellett az egész monarchiában, ezt a mennyiséget felosztották Ausztria és Magyarország közt s viszont mindegyik fél a maga kontingensét felosztotta a maga szeszgyárai közt.

De nem érték el vele tökéletes sikert, mert a kontingens igen nagyra volt megszabva s a tultermelés nem szűnt meg. Ez okból az 1899-iki idevonatkozó törvény, mely különben általánosságban megtartotta az eddigi szeszdórendszert, leszállította a termelendő szesz mennyiségét s egyúttal kedvezményekben részesítette a mezőgazdasági szeszgyárakat.

A következmény az lett, hogy a szeszárak fölemelkedtek, sőt a szeszgyárak egymás közt még kartellt is kötöttek a szeszárnak fölemelésére, aminek természetesen a fogyasztó közönség issza meg a levét. Ez itt szószerint is áll.

Másik következmény lett, hogy a mezőgazdasági szeszgyárak gomba módra kezdtek szaporodni s az agráriusok a mellett izgattak, hogy az ipari szeszgyártást egészen meg kell szüntetni s az egész szeszkontingenst a mezőgazdasági szeszgyáraknak kell oda adni.

A kormány, tekintettel a szaporodó gazdasági szeszgyárakra s arra a körülményre, hogy oly vidékeken, a hol a burgonyát tömegesen-termesztik, melyet

tudvalevőleg sem eltartani, sem messzire elszállítani nem lehet, nagy szolgálatot tesznek a mezőgazdaságnak, igyekezett összeegyeztetni az ipari szeszgyárak és a mezőgazdasági szeszgyárak érdekeit. Amazok kontingenséből méltányos kárpótlás mellett elvett bizonyos mennyiséget, hogy ezt az ujonnan alakuló mezőgazdasági szeszgyáraknak juttathassa. Ez sem nem pártkérdés, sem nem a szabadelvűség kérdése, hanem egyszerűen érdek-kérdés.

Epen ezért kerekedett belőle oly hosszú vita. A törvényjavaslat kompromisszum akart lenni, de egyik fél sem volt vele megelégedve. Az ipari szeszgyárak sokalják, a mit elvesznek tőlük, a mezőgazdasági szeszgyárak keveslik, a mit kapnak.

A képviselőházban a merkantilizmus és agrarizmus jelszavai alatt folyt a harcz, de ezek is csak hangzatos jelszavak, mert hogy néhány nagy szeszgyár érdeke azonos volna a kereskedelem érdekével, vagy hogy az 500 mezőgazdasági szeszgyárnak juttatott haszon miatt érdemes volna sikra szállani másfél millió magyar gazdának, a kinek ebből semmi haszna nincs, azt komolyan állítani nem lehet.

De hát a dolog, mint előre látni lehetett, befejezést nyert a kormány javaslatának változatlan elfogadásával. E mellett mind a két fél megélhet s bele is fognak nyugodni ebbe a rendezkedésbe.

A fogyasztó pedig elgondolkozva azon,

TÁRCZA.

Claude ur és neje.

Irta: Szomoró Emil.

I.

A Claude-házaspárt megfigyeltem és titokban rokonszenveztem vele. Egy házban laktunk a Pigale-utcában. Ők az udvar mélyén egy szegény kis lakásban, a hol mindig sötét volt; én az első emeleten, a hol minden ablak keletre nyílt és mindig fénylett a nap sugaraitól.

Hajnaltájt, az ébredő város első harangszavánál, láttam Claude Istvánt, a mint végig jött az udvaron és sietett. Mechanikus volt és a „Ca ira, Ca ira” nótáját és szövegét kedvelte különösen, mert mindig ezt dudolgatta, a mint végig jött az udvaron és sietett.

— Hé, Claude ur! Claude ur! — kiáltottam le hozzá és akkor ő szép és bus szemét hozzám felemelte. Gyöngéden és udvariasan egy szivart eresztettem le neki czérnaszálon.

Szerencsésen elfogta, gyorsan rágyújtott s az arcának alig észrevehető megrándulásával meg is köszönte. Aztán elsietett és az utcán, a hajnalban üres utcákon, a „Ca ira“-t dudolgatta, amíg csak el nem ért a nagy gépműhely küszöbéhez. Itt ő serényen dolgozott.

II.

Viszont Claude Istvánné később kelt, csak kilencz óra tájban. Amde a déli órák előtt soha

sem került elő az udvar mélyéből a szegény kis lakásból, a hol mindig sötét volt. Későn, kis kosárral a karján, ő is végig jött az udvaron és elment a piac irányában, hogy dejeunerhez vásároljon.

Fiatal asszonyka volt; inkább a szegénység és nélkülözés vénité, mint az idő. Egészen szőke és különösképpen a szemöldjei és a hosszú pillák voltak nagyon szőkék, szinte fehéren szőkék. Ezeket és a haját ápolhatta nagy igyekezettel, mert sápadt, sőt már-már redős arcának, szegény kis megviselt arcának ezek voltak elévülhetlen szépségei.

— Claude asszony! Claude asszony! — kiáltottam felé, mire rám tekintett, kivételesen mosolygott is, sőt nevetett, a mikor titokban csókokat hintettem felé.

Meghódíthatnám, ha akarnám. De Claude Istvánt rut dolog lett volna megcsalni és azért adni szivarokat neki, a miért a felesége kegyeit élvezem. Ámbár az asszonyt egyszer egy sötét utca mélyén láttam, a mint nagy hévvel csókol egy embert, a ki nem Claude István volt. Ezt kissé különösnek találtam és a Claude-házaspárt továbbra is megfigyeltem.

III.

Férj is, feleség is, őt esztendőnek egyhangu szegénységében, kicsit egymásra untak és nyilvánvalóan csalták egymást. De azért mindig a nagy veszekedések és ütlegelések után, szerelmesen tértek vissza önmagukhoz

és a gyűlöletükön keresztül is imádták egymást.

Ugy kellett lennie, hogy a sok czédaság után Claude Istvánné mégis csak Claude Istvánt szerette a legjobban. Viszont Claude István bármerre járt is, a legédesebb asszonynak mégis csak a feleségét kellett elismernie. Ilyenformán rabjai is voltak egymásnak és míg gyűlölködtek, majd meghaltak egymásért.

Történt azonban, hogy egy este Claude István hütlenségen érte a feleségét. Ezt egészen bizonyosan tudom, mert láttam, a mint a szegény kis lakás sötét ajtajából, egy siralmasan hátba rugott ifju repült az udvar gázfényébe. Odabenn rögtön rémületes veszekedés támadt. Nagyon aggódtam a szőkeasszonykáért, a kit egy kicsit a magaménak is tartottam.

A szerencsétlenségnek ösztönszerű érzésében, lerohantam az udvarba s a Claude-ék homályos ablaka alatt örképpen felállottam. Mindenképpen meg akartam védeni a szegény asszonyt a kés felvillanásának pillanatában. Nagy ütlegelés zaja, panaszos rimánkodás hangzott ki hozzám, aztán hirtelen csend lett, valami különös fajtájú csend, a melyben sok mindent hall és lát az ember. Rögtön tudtam, hogy a harag és dühöngés önmagával fölöttébb ellentétes konkluzióra jutott... Örvendező lélekkel, hogy minden ilyen jól végződött, már-már távozni akartam, a mikor újra a Claude István

hogy miért is lett oly drága az ő itala, legjobban tenné, ha elhatározná, hogy a mennyivel drágább lett, annyival ezentul kevesebbet iszik belőle. Ily módon a civakodó szeszgyárosok mellett ő, mint harmadik, lenne a nyertes. De hát ilyesmit könnyebb tanácsolni, mint megtenni.

A vidéki színészet.

Budapest, május 22.

Molnár László, az Országos Színészegyesület elnöke, ez a nagytehetségű művész, aki szívvel-lélekkel és a nemes ügyhöz méltó ambícióval és buzgalommal vezeti a reá bízott egyesület ügyeit, legutóbb arra kérte a fővárosi sajtó képviselőit, hogy vegyék komolyan a vidéki színészet ügyeit és karolják fel melegen annak érdekeit.

Ez a kérelem valóban helyén való és időszerű volt. A mi székesfővárosunk koncentráló ereje általában káros hatással van a vidékre, de egyetlen egy téren sem annyira, mint éppen a színügyi dolgokban.

A fővárosi színészet fellendülése szinte elemi csapás volt a vidéki színészetre, mert a fővárosba vonta a vidéknek úgy szólván összes jobb erőit s amig ide eleven frissességet, újabb lendületet hoztak, a legtöbb vidéki színház nivóját devolválták. Ez mindenestre kárára volt a vidéki színészetre és közönségnek egyaránt.

De ennél sokkal nagyobb baj az, hogy ezzel szemben a vidéki direktorok még inkább, mint valaha, adták rá magukat a fővárosi színművek exportálására. Leginkább pedig ama silány, erkölcsrontó darabok után hajkurásztak, amelyek itt is felláztaták a jobbizlésű embereket. Ezzel szemben valóban minden elismerésre és dicséretre méltó az a buzgalom és agitáció, amivel a vidéki színügyi bizottságok kiküszöbölni igyekeztek az erkölcsileg annyira selejtes műveket.

Valóban nem tudnánk kívánatosabb dolgot a vidéki színészetre, mint első sorban azt, hogy egyáltalában ne kövessék a fővárosi példákat, különösen pedig ott nem, ahol a jó izlés rovására megy. Haladjanak azon a csapáson, amely a magyar színműirodalomnak dicsőséget szerzett és emancipálva magukat a fő-

város sulyos befolyásától, igyekezzenek önállóságra.

Az erre való utat fényes példával világította meg a nagyváradi és a szegedi színügyi bizottság, amikor eredeti darabokra pályázatot hirdetett.

Ez az ut az, amelyen ki lehet szorítani a főváros selejtes dolgait és csak arra szorítkozni, ami a fővárosban is megüti az irodalmi mértéket, de legalább is nem megy túl a jóízlés határán.

Elmondtuk pedig mindezt azért, mert bármennyire átérezzük is a Molnár László kérésnek komolyságát, őszinteségét és sulyát, — sajnos — az a nézetünk, hogy annak a fővárosban vagy egyáltalán, vagy legalább is igen csekély foganata lesz.

A fővárosi sajtó — fájdalom — még a budapesti színészetre sem tudott komoly és határozott nyomást gyakorolni a jó izlés tekintetében, de még egyéb dolgokban sem. Még kevésbé hisszük tehát, hogy a vidéki színészet érdekeit innen hathatósan támogatni képes volna, vagy arra csak vállalkoznék is.

A vidéki színészetre és a vidéki sajtónak kell cselekednie. Mert bizony-bizony rövid idő múlva a vidéki példák fognak hatni a fővárosi színészetre és közönségre is. **Styx.**

TÁVIRATOK.

Az udvar köréből.

Bécs, május 22. (Saját tud. távirata.) Luitpold régens-herczeg ma reggel leányával, Terézia hercegnővel ideérkezett.

A madridi ünnepek.

Madrid, május 22. (Saját tud. táv.) Mária Izabella hercegnő ma Ferdinánd Károly főherceg tiszteletére bált ad. Szerdán a főherceg ellátogat az üvegházba.

Megczáfolt merénylet-hír.

Konstantinápoly, május 22. (Saj. tud. táv.) Az Agence de Constantinople hivatalos helyről kapott információ alapján rossz indultu koholmányoknak nyilvánítja néhány külföldi újságnak azt a híresztelését, hogy Konstantinápolyban merénylet történt, a mely letartóztatásokat vont maga után s

hogy több muzulmán eltűnt vagy száműzetett.

Kina ügye.

London, május 22. (Saj. tud. táv.) A Times-nak jelentik Pekingből tegnapi kelettel, hogy a diplomáciai testület közös jegyzéket intézett a cungli-jámenhez, a melyben a kormányt fölszólítja, hogy tegyen valamit a boxerek és az idegenellenes mozgalom ellen, a mely már igen nagy arányokat öltött. Az erélyes hangú jegyzék figyelmezteti a kormányt, hogy ha a mozgalmat el nem fojtja, az idegen hatalmasságok képviselői kénytelenek lesznek megint katonai őrcsapatokat hozatni Pekingbe. Vej-Haj-Vej elhatárolása a kínai biztosok közreműködése nélkül kielégítő befejezést nyert.

A vöröskereszt országos közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 22.

A leghumánusabban működő jótékony egyesület, a magyar szent korona országainak vöröskereszt egyesülete, ma délelőtt 11 órakor tartotta országos közgyűlését Budapesten az új városháza dísztermében. A közgyűlésen a királyi ház is képviselve volt. Mária Valéria legfőbb védnök főhercegnő helyett Klotild főhercegnő jelent meg a közgyűlésen, ott volt azonkívül Lajos Győző királyi herceg védnök-helyettes, József és József Ágost királyi hercegek.

Az új városháza ormára feltűzték a vöröskereszt nemzetközi és a magyar lobogóját, a lépcsőházat és a közgyűlési termet pedig délszaki növényekkel díszítették. A lépcső feljártánál a székesfőváros díszruhás hajdúi álltak sorfalat. A közgyűlési teremben az elnöki emelvénytől jobbra díszes emelvényt készítettek.

A terem gyönyörű képet nyújtott. A fekete frakkok között fényes egyenruhák, s a hölgyek szebbnél-szebb toalettjei tűntek ki. A terem padsorait a notabilitások és az egyesület tagjai foglalták el, a karzaton helyezkedett el a közönség. Az érkező előkelőségeket Arvay János irodafőnök fogadta. Jelen voltak: Széll

vaskosan dünynyögő hangja ütötte meg a fülemet.

— De azért mégis el fogunk válni! — szólott keserűen.

— Igen, váljunk el, nagyon kérlek, váljunk el, — ismételtette az asszony roppant lelkesen.

— Én téged nem szeretlek — szólott Claude István.

— Én sem téged — felelt az asszony nagy nyugalommal.

Aztán láttam, a mint meggyújtja a lámpát s leült az asztalhoz. A férje követte ide és dünynyögve beszélt tovább:

— Szegény embereknél ez könnyen megy, nálunk is könnyen fog menni. Az anyagiak elosztása, a te hozományod kérdése, vetette közbe gunyos röhejjel, aligha jön szóba és nem sok időt igényel. A perköltséget is elengedik a szegény embernek; a válókereseti ívet ingyen osztják. Holnap beszerzek egyet, aztán megyünk a Palais de Justice-ba.

— Mikor? — kérdezte az asszony.

— Pénteken.

— Miért éppen pénteken? Hát előbb nem lehet?

Ekkor Claude István bölcsen felvilágosította hitvesét:

— Csak pénteken lehet. Ez a negyedik tanács napja, a mikor kizárólag a szegény nép válókeresetével foglalkoznak.

— Biztosan tudod ezt? kérdezte Claudené aggódón.

Claude a vállát vonogatta:

— A műhelyből mindenki pénteken ment el, a mikor válni ment.

— No akkor jó, — felelte az asszony és csendesen terített a sovány vacsorához.

IV.

Folytatván a kérélelhetlen megfigyeléseimet és mindjobban rokonszenvezvén a derék emberek sorsával, igen természetes, hogy a pénteki napon magam is megjelentem a Palais de Justiceben. Őszintén szólva, nem nagyon reméltem, hogy Claude Istvánt és hitvesét itt fogom találni. A válásnak e napjáig sok idejük lehetett, tele forró öleléssel és az örökre szóló kibékülés ünnepeivel. De nagy meglepetésemre mégis feltűntek a széles folyosón. Claude István egyszerű volt és komor; először láttam, hogy kedvencz nótáját nem dudolgatta. Mindketlen bizonyos büszkeséggel köszöntöttek engem. És igen boldognak tűntek: Claude István az ő kopott bársony ruhájában; az asszony szép fekete szoknyában.

Talán csak az esküvőjük napján voltak boldogabbak

Egyébként is mindenki boldog itten; a Palais de Justice folyosóján nagy vidámság uralkodik. Az agyonviselt bársony-öltönyökből öltözött munkás férfiak kacagása egészen hallatszott. És hanyagul fésült, szegény, elfáradt és megvénült asszonyok tűnnek fel, karjukon ostobanézésű gyerekekkel. De nem aggódnak; a férfiak vidámsága átterjed rájuk is, ők is tréfálkoznak s csak egy-egy meghurczolt kormos arcú gyermek pityereg.

Odabenn a szajnai törvényszék negyedik tanácsa ülészik: néhány kopasz ur egy zöld asztal körül. Immár négy órája, hogy dünynyögnek és rázzák a fejüket, ezenközben vagy háromszáz házaspárt választva el egymástól. Kicsit próbálok számíthatni s ekkor úgy találok, hogy egy perczre valamivel több esik egy elválasztásnál. Egy házasság, egy eskü, hamar megszűnik.

De most hirtelen egy ismerős név hallatszik a folyosón:

— Claude István és Claude Istvánné!

A férfi ráz magán egyet, az asszony idegesen a hajához nyúl s azután sietve megindulnak. Megdöbbenve nézem őket; hát csakugyan elválnak? Már eltűntek előlem, a terem ajtaja bezárult mögöttük. Odaférfkőzöm, figyelek nem tudom miért szorong a szívem. Odabenn, a kopasz urak előtt, a zöldasztal körül megszűnik, veget ér valami.

Hallok néhány haragos kérdést, a melyre Claude István és felesége alázatosan felelnek. Azután egészen hangosan felcseng a köteles és végső felszólítás:

— Béküljenek ki!

Szinte lázasan, már-már az ajtóhoz szorított füllel lesem a Claude-ék válaszát ez utolsó szavakra. De ez a válasz egészen halk, csendes, elfojtott; nem tudom kivenni, kibékültek-e vagy azt mondták, hogy ez örökre lehetetlen. Nem tudom, nem tudom. De remegő tépelődésem hirtelen megszűnik, a bíróság elnökének zordonan kiáltó hangja szól.

— A válás ki van mondva.

Kálmán miniszterelnök, báró *Fejérváry* Géza, honvédelmi miniszter, *Wlassics* Gyula kultusz-miniszter, *Plósz* Sándor igazságügy miniszter, *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter, gróf *Széchenyi* Gyula király személye körüli miniszter, *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter, *Cseh* Ervin horvát miniszter, *Perczel* Deső, a képviselőház elnöke, hg. *Lobkovicz* Rudolf hadtestparancsnok, gróf *Zichy* Andor, *Matlekovics* Sándor, *Fabinyi* Teofil gróf *Nákó* Kálmán, gróf *Apponyi* Lajos udvarnagy, gróf *Szapáry* Gyula, *Rudnay* Béla főkapitány, *Márkus* József főpolgármester, *Halmos* János és *Rózsavölgyi* Gyula polgármesterek, *Szabó* János gyulafehérvári püspök stb. Az aradi fiókot *Barabás* Béla dr. képviselte.

Kevéssel háromnegyed tizenegy után érkeztek a fenségek az új városháza elé, ahol óriási közönség várakozott. A bejáratnál gróf *Csekonics* Endre elnök fogadta a magas vendégeket, akik először a közgyűlési terem mellett levő polgármesteri szobába mentek.

Pontban tizenegy órakor a fenségek bevonultak a közgyűlési terembe. *Klotild* főhercegnő *Lajos Viktor* főherceg karján, utána mentek *József* és *József Agost* főhercegek és az udvarhölgyek. A közönség felállással és harsány éljenzéssel üdvözölte a fenségeket, akik szívélyesen viszonyozva az üdvözlést, helyet foglaltak az emelvényen.

Csekonics Endre gróf szép beszéddel megnyitotta a közgyűlést, azután pedig áttértek a napirend tárgyalására.

Babic József jegyző bemutatta a központi választmány működéséről szóló jelentést, *Latinovits* János igazgató a zárószámadásokat terjesztette be, majd a központi választmány tagjait választották meg.

Csekonics Endre gróf a közgyűlést a következő szavakkal rekeszti be:

Az országos közgyűlés tárgysorozata ki-merítve lévén, mély tisztelettel bátorkodom Fenségeknek a magas érdeklődésért alázatos köszönetemet kifejezni és intézményünket Fenségeknek további jóindulatu kegyességébe ajánlani.

A magyar vörös-keresztesek tudatában feladatuk magasztos voltának, alattvalói törhetetlen hűséggel és hazafisággal ezentul is ügybuzgóan fogják szolgálni emberbaráti in-

És rögtön megnyílik az ajtó és Claude-ék mosolyogva jönnek ki rajta. Az ember, az ő kopott bársony ruhájában, a szép és művészi reflexel, az asszony egészen szökén. Most csendesen mondja.

— Nem tartott soká.

Bizony nem, mondogatom magamnak egy kevés keserűséggel. Valóságos elválasztó-gép van odabenn.

Szomoruan követem őket. Ők még együtt mennek, lejönnek a lépcsőn; az utcára érnek.

Itt már-már este van. Az alakok és vonalak elvesznek a homályban. A szegény elválasztott Claude-házaspár megy egymás mellett. Az ember néha-néha, úgy látom, távolodni próbál és elmarad az asszony mögött, mintha indulna más irányban. Viszony az asszony, egy gázlámpa oszlopához támaszkodva, vár ilyenkor és visszanéz. A kéklő fény pazarul omlik le szöke fejére, a szép haj enyhén megsápad s a halovány arca tündököl. Ekkor az ember meghajlott széles vállával megindul újra utána, legyőzötten. Így érnek el a házuk küszöbéhez. Így mintha csakugyan elhagynák egymást.

Am az asszony keservesen a falhoz tapadt s az ember gyorsan átkarolja. Az ajkuk mohón érte egymást.

Bennem diadalmas vidámság támadt, a mint látom, hogy már-már egymásba fonódva, mintegy rohanva betolulnak az ajtón, be a kis lakásba...

tézményünket a legmagasabb Trón és Hazánk érdekében egyaránt.

És megköszönve az ország minden vidékéről idejött egyesületi tagok ügybuzgalmát és érdeklődését, felhivom önöket, hogy velem együtt egy szívvel, egy lélekkel mondják el napi könyörgésünket a Mindenhatóhoz: O cs. és A. kir. Felségét, legkegyelmesebb urunkat és királyunkat jó Istenünk áraszsa el bőséges áldásával és éltesse népeinek boldogítására sokáig, igen sokáig!

Nyomban a közgyűlés után megtartotta a központi választmány alakuló ülését. Egyhangulag megválasztották társelnöknek gróf *Zichy* Nándorné szül. *Zichy* Livia grófnőt, jegyzőnek *Babics* József orsz. képviselőt. Az igazgatóválasztmány megalakítása után az ülés véget ért.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 22.

Roberts lord óvatosan készíti elő további mozdulatait. Csapatok még mindig Kroonstadban vannak, széles körben kiterjedt előőrs-vonnallal, nehogy itt is oly meglepetésekben részesítsék az angol csapatokat a burok, a miniben Bloemfontein-nél sokszor volt részük. Addig, míg a kellő élelem be nem lesz szerezve, *Roberts* lord a főcsapattal nem is szándékozik megmozdulni.

Ma Londonból csöfolják meg azt a hírt, hogy *Krüger* békét kért volna a királynőtől, vagy a kormánytól. Az angolok tehát ismét hazudtak. *Krüger*nek eszébe sincs békét kérni. A maroknyi bur nép, ámbár tisztán látja a véget, küzd haláláig kitartással, hősiességel országáért és szabadságáért.

A mai táviratok annak a balul kiüött küldetésnek a részleteit is meghozzák, ami bur deputációt Washingtonban érte. Most már vége a nagyhatalmak beavatkozásába vetett reménynek: Transzvál magára van hagyva élet-halál harcában a telhetetlen angol kolossussal.

Mai távirataink a következők:

London, május 22.

A *Daily Express* jelenti *Lourenco-Marquezból* tegnapi kelettel: A burok kezdik elhagyni Pretóriát. Az asszonyokat és gyermekeket vasuttal a Lydenburg felé vivő uton lévő *Machadodorp* faluba küldik, a hol a burok tábor akarnak ütni.

London, május 22.

Az alsóház mai ülésén *Balfour*, a kincstár első lordja, bejelentette a Ház általános helyeslése mellett, hogy *Mafeking* felszabadításának hírére megerősítették. Együttal azt indítványozza, hogy a Ház pünkösdi szünete május 29-étől június 12-ig tartson.

London, május 22.

A *Times* értesülése szerint az a hír, hogy a kormány vagy *Viktória* királynő békét kérő táviratot kapott *Krüger* elnöktől, nem nyer megerősítést.

Washington, május 22.

Hay külügyminiszter ma a két bur köztársaság rendkívüli követségét nem hivatalosan fogadta a külügyi hivatalban. A miniszter körülbelül egy órán át beszélgetett a követség tagjaival. A kihallgatás után a követség tagjai ujságírók előtt kijelentették, hogy nincs mit mondaniok.

A szenátus 36 szavazattal 21 ellenében elhatározta, hogy a bur követséget nem bocsátja be a tárgyaló terembe, mert *Dawis*, a külügyi bizottság elnöke rámutatott arra, hogy a bur követek bejárták az országot, résztvettek nép-

gyűlésekben és rá akarták bírni a népet, hogy pressziót gyakoroljon a kormányra.

Washington, május 21.

Miután a bur követek a külügyminiszteri-umból távoztak, *Hay* külügyminiszter a Fehér Házba ment. *Mac Kinley* elnökkel való hosszabb tanácskozás után a külügyminiszter hosszú jelentést tett közzé, a melyben elmondja a találkozás részleteit és megokolja az elnök magatartását a dél-afrikai hadviselő felekkel szemben.

A látogatás után *Hay* tudomására adta a bur követeknek, hogy a hágai egyezmény III. és V. cikkére való tekintettel az Egyesült-Államok további eljárása a mostani viszonyok között nem volna ajánlatos. A jelentés így végződik:

Mondhatjuk, hogy az elnök eddig tett lépéseivel, a melyekre az a komoly óhajta indította, hogy a háborút befejezve lássa, elment a lehetőség legvégső határáig. Minthogy az elnök teljesen megtette kötelességét, a midőn egyrészt szigoruan megőrizte semleges magatartását, másrészt megragadta az első kínálkozó alkalmat, hogy a maga érdekében följánja jó szolgálatait, az a meggyőződése, hogy a mostani körülmények között nem tehet egyebet, mint hogy megmarad a pártatlan semlegesség politikájánál. Ha ettől eltérne, az ellenkeznek hagyományainkkal és racionális érdekeinkkel s olyan következményeket vonna maga után, a melyekkel sem az elnök, sem az Egyesült-Államok népe nem barátkozhatnék meg.

Elajándékozott főnyeremény.

— Egy osztálysorsjegy története. —

Arad, május 22.

Bizony alig van ember a világon, ki legalább ne sóhajtott volna fel:

— Hej csak ütném meg egyszer a főnyereményt!

De hát a főnyeremény az olyan valami, a mit mindig más valaki nyer meg.

Ez volt a véleménye már *Vigh* Imre budapesti gyári munkásnak is, ki az államvasutak gépgyárában dolgozott. Végig játszotta az osztálysorsjátékunk minden huzását, de soha sem nyert, sőt legtöbbször „benne maradt.”

A legutóbbi huzáshoz is, a mely a múlt héten csütörtökön és pénteken volt, vett egy negyed sorsjegyet. A 7806. számot kapta. Szinte meg is feledkezett a sorsjegyről, a melyet tárczájában hordott, a mikor a véletlen eszébe juttatta.

Történt ugyanis május 15-én, hogy *Vigh* Imre nem tudta megfizetni szobaasszonyának, *Mátyási* Erzsébetnek, a kinél a Baross-utca 94. számú házában lakott, a kvártélypénzt. Négy koronát kellett volna a fél hónapra előre lefizetnie, de ő neki csak két korona és ötven fillér pénze volt.

— Tudja mit, *Mátyásiné* asszony — mondta szorultságában szobaasszonyának — odaadom magának ezt a pénzt, az adósságomért pedig fogadja el sorsjegyem felét, ez szintén egy korona ötven fillér értékű.

Mátyásiné elfogadta az ajánlatot, *Vigh* pedig boldog volt, hogy így törleszthette az adósságát. Meg volt arról győződve, hogy a főnyeremény megint olyan valami lesz, a mit más valaki fog megnyerni.

Ez egyszer azonban másképpen történt. A hatvanezer koronás főnyereményt pénteken a 7806. számú sorsjegy ütötte meg.

A negyedsorsjegyre a levonás után kerek tizenkétezer korona esett. *Vigh* Imrét a bankház, hol sorsjegyét vásárolta, rögtön értesítette, milyen szerencse érte.

A szegény gyári munkásból, a ki különben is igen intelligens fiatal ember, egy csapásra gazdag ember lett. Örömebe azonban a keserűség vegyült. Sorsjegyének felét odaajándékozta szobaasszonyának és most kénytelen vele megosztani a nyereséget is.

Ilyen vegyes érzelmek dultak keblében, a mikor még az nap este kifizették neki a nyert tizenkétezer koronát. És ezek az érzelmek akkor sem hagytak neki nyugtot, a mikor hazakerkezett és otthon Mátyásiné örömtől sugárzó arccsal fogadta.

Vigh Imrében a jó és a rossz küzdött élet-halál harcra. A küzdelem eldöntetlen maradt, azonban a rossz mégis előnyösebb helyzetet tudott biztosítani magának az ingadozó ifju lelkületében. Így történt aztán, hogy csak *kilenczezer* koronát nyert, a miből ezer koronát levontak, úgy, hogy összesen nyolczezer koronát fizettek ki neki.

Mátyásné ezzel is megelégedett és boldogogan tette el azt a négyezer koronát, a mit Vigh átadott neki.

Szombaton Vigh elment mulatni, Mátyásné pedig örömeiben fünek-fának elmesélte szerencsését. E közben többen figyelmeztették őt arra, hogy sorsjegye tulajdonképpen a hatvanezer koronás főnyereséget ütötte meg, ebből az összegből pedig egy nyolczadra *hatezer korona* jut, ő tehát kétezer koronával kevesebbet is kapott.

Az asszony utána nézett a dolognak és kiderült, hogy tényleg kevesebbet kapott. Izgatottan várta haza a lakóját, a ki azonban nem mutatkozott. Nem ment haza sem délután, sem este, sőt még tegnap reggel sem került elő.

Tegnap délelőtt aztán Mátyásiné megunt a várakozást és szomszédjainak, ismerőseinek tanácsára elment a kapitányságra, hol jelentést tett a dologról. A rendőrség rögtön megindította a nyomozást, mert *csalás* büntette látszott fenforogni.

Ma reggel végre Vigh Imre hazakerült. Szobaasszonya rögtön értesítette a rendőrséget, a mely erre mindkettőjüket beidézte a kapitányságra.

Vigh Imre, a mikor megtudta, hogyan áll a dolog, azzal védekezett, hogy azt hitte, *első lesz annyi az asszonynak*. Azonban mindenféle kellemetlenséget elkerülendő, rögtön zsebébe nyult és kétezer koronát véve ki a tárczájából, letette a vizsgálatot vezető kapitány asztalára.

Mátyásiné erre visszavonta panaszát és Vigh Imrével kibékülve távozott. Az ügynek csak az lett a folytatása, hogy Vigh Imre, a ki már egy év óta lakott Mátyásinéknél — most lakást keres . . .

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Blaha Lujza a Nemzeti színházban.** Egyik fővárosi napilap ma azt a hirt közölte, hogy *Blaha Lujzát* a Nemzeti Színházhoz fogják szerződteni s evvel biztosítják az új igazgató tervének, a népszínmű műsorba felvételének a sikerét. Az említett lap tudósítója Blaha Lujzával is beszélt erről a tervről, s a művész ki-jelentette, hogy ő ugyan csak szóbeszédként hallott a dologról, de ha igaz lenne, örömmel térne vissza a Nemzetibe, a hol legszebb sikereit aratta mindaddig, míg a népszínmű onnan ki nem szorult. Fővárosi tudósítónk ez ügyben ma azt táviratozza, hogy *Blaha Lujzának a Nemzetihez való szerződéséből nem lesz semmi*. Illetékes helyen határozottan megczáfolták azt a híresztelést, mintha ez a szerződés egyáltalán tervbe lett volna véve.

* **Vilmos császár az Oberon szerzőjének.** Vilmos német császár a wiesbadeni Oberon előadása alkalmából *Dönhof* gróf nagykövet által egy gyönyörű pálmakoszorút helyeztetett *Weber* Károly Mária kuria sírjára a drezdai temetőben.

A szatmári testvérgyilkosság.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 22.

A szatmári törvényszéknél ma a vádlottak padjára ült három ember, a kiket a bírói eljárás még csak vádlottaknak nevez, de a közvélemény már megváltozhatatlanul elítélt.

Papp Elemér gyilkosai felett ülnek törvényt. A két testvér, Papp Béla és Papp Zoltán a vádlott s a Zsoldics nevű juhász, a ki a két testvérnek eszköze volt a tett végrehajtásában. Aljasabb büncselekményt keveset tárgyalt még magyar bíróság enél a szatmári gyilkoságnál. Esküdtbíráskodásunk rövid történetében pedig különösen páratlanul áll ez a bűnügy, a mely erős próbája lesz ismét az esküdtbírák higgadt ítélni tudásának és elfogulatlan-ságának.

A tárgyalás mai folyamata valósággal undort keltő aljasságát mutatta a vádlottaknak. Ezek közt még uri ember az a juhász, a ki szemébe vágja Papp Bélának:

— Szégyeljen az ur hazudni a törvény előtt.

Ennek a Papp Bélának, a gőgös földesurnak, a ki nem rég még gavallér és lovag volt egész jellemét kifejezi az a mondása, a melyet ma büszkén vágott a bírák elé:

— Nem próbáltam megmérgezni Elemért. *Embert lelőni tudok, de aljasan megmérgezni nem.*

A tárgyalásról, a melyet óriási közönség hallgat érthető izgatottsággal, tudósítónk táviratai a következőket jelentik:

A bírák előtt.

A szatmári esküdtbíráskodás előtt ma kezdődött meg roppant érdeklődés között Papp Elemér gyilkosainak a bűnpöre.

Vádolva vannak:

1. *Papp Béla*, 28 éves, vagyonos, földbirtokos, gyilkosság büntettének kísérlete miatt, melyet az által követett el, hogy 1899. augusztus 20-án Kakszentmártonban a saját tanyáján délután öccsének, néhai Papp Elemérnek egy pohár sörben ölési szándékkal strychnin-mérget adott be és gyilkosság büntette miatt, mint felbujtó, melyet azáltal követett el, hogy Zsoldics Mihályt felbérelte arra, hogy 1899. nov. 18-án előzetes megbeszélés szerint a Dezsőréten a kakszentmártoni tanya felé gyalog jövő öccsét, néhai Papp Elemért revolverrel löjje le. minek folytán Zsoldics Mihály Papp Elemért két revolver-lövéssel tényleg agyonlőtte.

2. *Zsoldics Mihály* 40 éves juhász gyilkosság büntette miatt mint tettes.

3. *Papp Zoltán* biztosító intézeti alkalmazott 30 éves, gyilkosság büntettének kísérlete miatt mint tettestárs és gyilkosság büntette miatt, mint bűnségéd.

A tárgyalást *Galba* Lajos törvényszéki elnök vezeti s mellette *Balogh* József, *Szabó* József a szavazó bírák. Jegyző *Oláh* Miklós. A vádat *Némethy* József dr. ügyész képviseli. Papp Bélát, a fővádlottat, Kelemen Samu dr. védi, Papp Zoltánt Hermann Lipót dr., Zsoldics juhászt Fejes István dr.

Az esküdtszék következőleg alakult meg:

ifj. *Baranyi* Miklós földbirtokos, *Katona* Imre timár, *Horváth* István pék, *Jeney* Béla földbirtokos, *Kállay* József kocsiagyártó, *Gyulay* Lajos földbirtokos, *Ferenczy* Béla, *Holló* János, *Fehér* István, *Lévay* Károly, *Kézdy* József, *Fegyverneki* János; póttagok: *Gyomai* Károly és *Fleck* Gyula.

Mikor az esküdtek elfoglalták helyüket, megnyitott az ajtó s négy szuronyos őr között beléptek a vádlottak. *Papp* Béla fekete ruhában, *Papp* Zoltán kopottas szürkében, *Zsoldics* bekecsben.

Elnök kihallgatta őket az általános kérdésekre.

Zsoldics 40 éves, görög katolikus nős, két gyermek atyja, büntetve nem volt.

Papp Béla 28 éves, református, nős, egy gyermek atyja, tartalékos huszárhadnagy a 14. huszárezredben.

Elnök: Volt már büntetve?

Papp Béla: Igen, párbajvétségért.

Elnök: Hányszor?

Papp Béla: Kétszer.

Elnök: Konstatálom, hogy a beszerzett adatok szerint csak egyszer volt büntetve, a másodikról semmiféle adat nincs.

Papp Zoltán 30 éves, magánhivatalnok, három gyermek atyja.

Tizenhat tanut idéztek be, ezek egy kivételével mind megjelentek.

Első sorban a vádirat rendelkező részét olvastatta fel az elnök, azután Zsoldics kihallgatása következett.

A tettes vallomása.

Elnök: Bűnösnek érzi magát Papp Elemér megölésében?

Zsoldics beismeri a bűnösséget. Elmondja, hogy mult évi szeptember 27-én Papp Béla átüzent hozzá és kérte, hogy ölje meg Elemért. A vádlott ezen közben Papp Bélát következetesen „a tekintetes urnak” szólítja.

Elnök: Hagyja el a tekintetes czimet.

Zsoldics: De kérem . . .

Elbeszéli azután, hogy a két Papp, Béla és Zoltán 1000 forintot ígért neki Elemér megöléséért, de ő szabadkozott. Egyszerre elakadt vádlott beszéde, azután hozzátette:

— Nem akarnék hazudni kérem, hadd gondolkozzak egy kicsit.

Eleinte Papp Béla egy álarcos emberről beszélt, a ki őt veszedelemmel fenyegeti s ennek a láb alól való eltételére akarta rávenni Zsoldicsot, de ő azt felelte, hogy forduljon más cselédjéhez, ő nem teszi.

— Meg kell tenned — felelte erre Papp Béla — mert különben lelőlek, aztán magamat is megölöm.

En — beszélte Zsoldics — még szabadkozottam ezután is, de mert nagyon követelte, hát megígértem, hogy megteszem. Mikor megállapodtunk, pénzt kaptam revolverre. Vettem is egy 12 miliméteres revolvért.

Elnök: Honnan tudta, hogy 12 miliméteres kell?

Vádlott: Gyerekkorom óta bánok kérem fegyverrel Papp Béla mondotta, hogy az ő revolverét nem adhatja, mert olyan csak neki van és Papp Jánosnak, megismerhetné valaki.

Szeptember 28-án kellett volna először megölnie Papp Elemért. Ki is ment az udvardi utra, hogy rálessen, mikor kis lován hazalovagol szüleihez. De akkor nem ölte meg Elemért, csak ráijesztett. Azután hosszú ideig nem beszélt Pappal. November 18-án újból felszólította Papp Béla, hogy végezzen Elemérrel. Félhétkor fog a Dezsőréten jönni, a düllő uton, a tanyák felé, mondta, oda menjek ki.

— En megtettem, hogy későn ne jöjjenek, még szaladtam is, mert kiáltásokat hallottam s tudtam, hogy Elemér jön. Szembe találkoztam

vele. Elemér urfi kezét szoritott velem. Ekkor a köny a szemembe szökött.

— Miért sir — kérdezte Elemér.

Én erre a revolveremet előkaptam és nyakon ütöttem, hogy elesett. Azután homlokához tettem a csövet és átlőttem a fejét. Hogy biztos legyen a dolog, még egy lövést is tettem. A revolvert aztán elhajítottam.

Elnök: Elemér fején nem látszott nyoma annak, hogy megütötték.

Vádlott: Nem nagyon ütöttem. — A golyó a sebet megpörkölte, abból is látszik, hogy egészen a közelből lőttem rá.

Elnök: Honnan tudja, hogy meg volt pörköelve?

Vádlott: Láttam. Másnap megnéztem én is.

Elnök: Mit tett a gyilkosság után?

Vádlott: Rosszul voltam. Hánytam. A feleségemtől fekete kávét kértem, de nem használt. Nagyon féltem. De Papp Béla azt mondotta, hogy nem lesz semmi baj.

Elnök felmutatja a bünjeleket.

Vádlott nyugodtan, egészen higgadtan megnézi, s rámondja, hogy ismeri azokat, azok szerepeltek a tett elkövetésénél.

Itt tíz perc szünetet rendelt az elnök Szünet után Zsoldicsot vallatták tovább

— Kapott-e valamit e tettért?

— Nem kaptam egy krajczárt sem. Csak ígétek, de nem adták meg.

Az uri zsvány.

Papp Bélára került ezután a sor. Mielőtt azonban az elnök kérdést intézhetett volna hozzá, felállt a védője és kifogást emelt az ellen, hogy a fegyveres őr Papp Béla mellett ül, mert ez kényszerít gyakorol védenczére.

Elnök elrendelte, hogy az őr a vádlott mögé üljön.

Ezután valiani kezdett a gazdag földesur, a huszárhadnagy, a büszke, gögös ember, aki még most is kifeszített mellel áll bírái előtt:

Elnök: Ismeri a vádat?

Vádlott: Ismerem.

Elnök: Bünösnek érzi magát?

Vádlott: Igen.

Elnök: Beszélje el a dolgot, ahogy történt, attól a percztől kezdve, amikor először fogamzott meg agyában az a gondolat, hogy megöli Elemért.

Vádlott: Én Elemér öcsémet sohasem szerettem, sőt inkább gyűlöltem, mert nagyon rossz szokásai voltak. Hazudozott, hamis kártyás volt, örökké ivott. Gyűlöltem őt és mindenre képes lettem volna vele szemben. Tervbe vettük így, hogy a Szamosba fojtjuk, majd strichninnel akartuk elpusztítani. Később Lázár Móricznak pénzt ígértem, hogy bánjon el velem, de Lázár nem akart ráállani. Én pedig feltettem, hogy mindenáron megölöm. Ha együtt nem ebédeltünk volna, megöltem volna strichninnel.

— Szép huszártiszt! — hangzott a szörnyűkődő moraj a közönségből.

Elnök figyelmezteti a közönséget, hogy tartózkodjék mindenféle nyilatkozattól.

Elnök: Ki tette a mérget a szilvába, a melylyel meg akarták etetni Elemért?

Vádlott: Én nem tettem, de szívesen tettem volna, ha nem ebédelt volna magam is vele. Az sem igaz, hogy a sörébe strichnint tettem az alkalommal, mikor együtt ittunk, mert ha a mérge benne lett volna az italában, nem élt volna tovább.

Egyszerre kiegyenesedve jelentette ki:

— Inkább lelőök egy embert, mint hogy aljas módon megmérgezzem.

Kerestem valakit, aki végezzen velem. Előbb egy borbélylegényt akartam rávenni, utóbb Zsoldicsal szövetkeztem. Az nem igaz, hogy

Zsoldicsnak azt meséltem, hogy engem üldöz Elemér, s evvel vettem rá a gyilkosságra. En 1000 frtot ígértem neki, ezért vállalkozott ő.

A lovat első alkalommal magam nyergeltem és küldtem el Elemérnek, hogy azon haza induljon. De a terv nem sikerült; Zsoldics nem tudta a lovat megállítani. — Ekkor szóba került az, hogy beretvéval kellene megölni, de erre kijelentettem, hogy az abszurdum.

A gyilkosság után való vasárnap Zoltán eljött hozzám. Szemére hánytam, hogy sétabotját Elemérnek adta közvetlenül a gyilkosság előtti órában, a mi még árulónk lehet. Este együtt virrasztottunk a holttestnél és kártyáztunk.

A kihallgatás után *szembesítették* Papp Bélát Zsoldicsal. Zsoldics szemébe mondja Pappnak a mit ellene vallott, majd mikor ez tagadott, kijelenti:

— Szégyelje magát a nagyságos ur, hogy a törvény előtt hazudik.

Később megint így beszélt Papphoz!

— Azért mégis sajnálom nagyságos uramat, hogy ide került. *Bennem olyan érzés van, mint a tizenhárom vértanuban.*

Papp Béla további kérdésekre kijelenti, hogy Árpád öcsésének Amerikába való kívándorlásában neki semmi része sincsen.

Itt az idő előrehaladottsága folytán az elnök félbeszakította a tárgyalást és folytatását délutánra halasztotta.

Papp Zoltán kihallgatása.

Délután 3 órakor folytatták a tárgyalást.

Először Papp Zoltánt, Papp Béla fivérét hallgatták ki. Kemény hangon kijelenti, hogy nem tartja magát bünösnek. Hogy Béla a megölt Elemér életére tör, abból sejt, hogy egyszer három darab, strichninnel megmérgezett szilvát adott át neki, hogy etesse meg Elemérel. Ő azonban a gyilkos gyümölcsöket visszautasította. Bátyja mindenféle ígérettel igyekezett őt rávenni arra, hogy tegye el láb alól Elemért, sőt még lelövésével is fenyegette, de nem hallgatott rá.

Tagadja, hogy Zsoldics felbérelésében része volna. Ő mindössze annyit tett, hogy Elemérnek átadta a levelet, melylyel Szatmárról hazahívták. A levél átadásával együtt figyelmeztette öcsését, hogy ne menjen el, mert veszély fenyegeti, de a fiu ennek daczára is távozott.

Hogy Béla a fiu életére tör, azt tudta, elárulni azonban nem merte bátyját, mert folyton azzal fenyegette, hogy agyon löveti.

Pénzt tényleg kapott bátyjától, de nem azért, mert a gyilkosságban részt vett volna, hanem már jóval előbb, kölcsön fejében.

Papp Zoltánt vallomása után *szembesítették* Papp Bélával. Mindketten megmaradnak vallomásaik mellett.

A tanuk.

Elnök tíz percze felfüggesztette az ülést. Azután tanuvallomásokra került a sor.

Boityán László béres előadta, hogy a gyilkosság színhelyén látta Zsoldicsot futni, a kit felismert. Előzőleg hallotta a lövéseket is.

Végső János kondás lényegtelen vallomást tett.

Markos Imre tanár, kinél a meggyilkolt diák ellátásban volt, azt adta elő, hogy Elemér a gyilkosság napján levelet kapott s a mint azt elolvasta, rögtön egy fehér lóra ült és elvágatott, hogy hazamenjen. Többet nem tud mondani. Ő már csak a szegény fiu holttestét látta viszont.

Hasonló vallomást tett Markos neje is.

Ezzel a tárgyalás a mai napra véget ért.

Holnap folytatják a tanuk kihallgatását, aztán a perbeszédre kerül a sor. Lehet, hogy holnap már meghozzák az ítéletet is.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Május 23. Az aradi állami főreáliskola ifjúságának majálisa (Csálai erdő.)

Május 24. Az aradi waggongyári dalkör zászlószenteléssel egybekötött népünnepélye (Városliget.)

Május 26. Az aradi kir. főgymnasium ifjúságának majálisa délelőtt a csálai erdőben, délután a városligetben.

Junius 3. Az aradi polgári jótékony nőegylet nyári ünnepélye (Városliget.) — A pécskai kereskedő ifjúság népünnepélye (Hajlász erdő.)

Julius 17. Az aradi tanítók népünnepélye (Városliget.)

Julius 1. A Meteor kerékpárklub népünnepélye (Városliget.)

Julius 15. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városliget.)

(=) **Realisták majálisa.** Régi dicsőségéhez méltóan készülnek megülni realistáink az ifjúság legszebb, legkedélyesebb mulatságát, a majálist. Mióta hasonló mulatságokat rendeznek, még mindig sikerült majálisokat produkáltak, fényesen mutatva ki buzgalmukat, bebizonyítva életrevalóságukat — habár csak maroknyi e nép. A város zajából kiszabadulva, a madárdalozó zöld erdőbe vonulnak ki holnap, szerdán katonazenével, trombita és dobszó mellett. Délelőtt a kicsinyek kedvéért kirándulások, különféle torna és mulattató játékokkal töltik az időt. Alig telik el néhány óra, a hagyományos harangszó után, már is készen állanak fogadni a tölgyek alá robogó végtelen hosszú kocsisorokat. Arad egész intelligenciáját künn látjuk e napon. Már 3 órakor sűrű-forog a sok mosolygó hölgy a tánczkörben. O és minő boldogság van ilyenkor! Hogy dobognak a szivek, mikor a primás rázendít arra a ropogós csárdásra! A táncz eltart késő estig, mert ha besötétül, fényszórókkal és pazar kiállítású lampionokkal világítják ki a tánczkört. Szóval, ha az idő is kedves, fényes mulatságra van kilátás.

A rendezők vezérkarának élén *Palotay* Antal tanári és *Vass* Andor ifjúsági főrendezők állanak, kik az idén is azon igyekeznek, hogy az előző majálisok mását varázsolják elő. Többet nem akarnak, de ennél többet senki nem is kívánhat, sem a diákok, sem pedig a lányok... A lányok! Rájuk van alapítva a majális sikerének fele, ha ők megjelennek, világos, színes ruháikkal, benépesítik a tánczkört, akkor egészen sikerült a dolog. A mint, hogy így is lesz; nem nehéz megjósolni.

Pikáns rágalmazási pör.

(Sarokba szoritott udvarló.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

Pikáns levegő árad ki a szegedi járásbíró-ság egyik rágalmazási pöréből, amely a közel napokban kerül tárgyalásra. A pörben két ur és egy asszony szerepel; az urak mindenike nős, családós ember s az urasszony is boldog családi életet él.

A járásbíró-ság frivol aktája a következő pikáns történetről beszél:

Nemrégiben a büntető járásbíró-ság előtt megjelent egy intelligens uriember s egy a városban lakó hivatalnok ellen *rágalmazás miatt* fenytető följelentést tett.

Előadása szerint a bepanaszolt uriember ő róla (a panaszosról) uton-utfélen azt hirszteli, hogy ő (panaszos) *el akarta csábítani a hivatalnok feleségét*, ami azonban az erkölcsös asszonyka ellenkezésén meghiusult. Mivel e hirsztelésben a panaszos rágalmazást lát, annyival is inkább, mert ő a saját feleségével boldog családi életet él és sohasem vétett a tizparancsolat tizedik paragrafusa ellen, — a hivatalnok ellen kéri megindítani a fenytető eljárást s aztán súlyosan megbüntetni.

A bíróság a panaszra beidézte a hivatalnokot, aki a feleségével együtt jelent meg a bi-

róság előtt. Itt a férj előadta, hogy igenis hi-resztelte, hogy a panaszos el akarta csábítani a feleségét, de ezt a felesége előadása alapján tette. Kéri a csábításra vonatkozólag a felesége kihallgatását.

A bíró felhívására az asszonyka fülig elpi-rulva a következőket beszélte el:

Nemrégiben történt, hogy a panasossal, akivel családi ismeretségben voltak, alkonyatkor együtt sétált a város utcáin, miközben panaszos egy ház előtt hirtelen megállva, kérte őt, menjenek be oda egy szabóhoz, kitől a gyermekei számára ruhát akar vásárolni.

Ebbe az asszonyka, aki hirtelen arra gondolt, hogy szintén vásárolni fog, beleegyezett.

Mily nagy volt azonban meglepetése, mikor szabó helyett egy mosónéforma asszonyhoz tértek be, aki megjelentükre tüstént kisietett a félreeső szobából, melynek ajtaját a panaszos akkor kulccsal bezárta s különös mosolylyal az asszonykához közeledett, aki borzasztó gyanura kelve, ijedten sikoltozni kezdett. Ezen aztán a lovag megrettent s az ajtót kinyitva, kibocsátotta, ami után ő futva került haza.

Mindezekből bizonyos, hogy a szabó és a gyermekruha csak ürügy volt, s a ravasz lovag voltaképen a bájos asszonykát akarta törbe ejteni.

— A férjem tehát — fejezte be szavait a hölgy — teljesen igazat mondott, hogy N. ur engem törbe csalt.

Az asszonyka vallomását a bíró, mint igen fontos bizonyítékot, jegyzőkönyvbe foglaltatta s az esetre vonatkozólag később kihallgatta a panaszos is.

Egy kissé meglepődött a dolgok hallatára, de aztán keményen tagadta a neki tulajdonított ravasz szándékot.

— Igaz — ugymond — hogy behívtam Y. asszonyságot, de azt hittem, a szabó még mindig ott lakik és csak később láttam, hogy már elköltözött . . .

— S az ajtó? — kérde a bíró.

— Az ajtó? . . . az ajtót én nem zártam be, — viszonzá gonosz mosolylyal a panaszos.

A bíró ezeket is jegyzőkönyvbe vétette, majd tanukul beidéztette a mosónét és a szabót, mivel ezeknek a vallomásától igen sok függ.

S ha majd ezek is vallottak, a bíró meghozza ítéletét a frivol és épen nem sötét, inkább rózsaszínű aktában.

Tisztujtás a hitközségben.

— Választási mozgalmak. —

Arad, május 22.

Zajos, mozgalmas az élet egy idő óta az aradi izraelita hitközség tagjai közt. Választásra készülnek, a mely pár nap múlva megy végbe.

Erre a tisztujtásra vonatkozik az alábbi felhívás, melyet a hitközség több tekintélyes tagja intéz a választó joggal bíró hitközségbeli polgárokhoz.

Az aradi izraelita hitközség tisztelt választóihoz!

Folyó hó 27-ik napjára lett kitűzve a hitközség elnökének, alelnökének és a képviselőtestületi tagoknak a választása.

Három évig azok a férfiak fogják intézni hitközségünk vallási, közművelődési és jótékonyági ügyeit, akiket a választók a f. hó 27-iki választáson bizalmukkal megtisztelnek. Legyenek ezek oly férfiak, kik vagy a hitközség ügyeinek vezetésében jártasságuk, vagy a multban szerzett érdemeik, vagy különös rátermettségük folytán erre első sorban hivatottak.

Hogy pedig ilyen férfiak nevei kerüljenek ki az urnából, szükséges, hogy a megválasztandók kijelölése maga a választóközönség zöme

által eszközöltessenek, mert csak ily módon ismerhetjük meg egymás óhajait, csak úgy tudhatjuk meg a többség akaratát és csak úgy juthatunk egységes megállapodásra, a mit a cél szüksége és az ügy méltósága egyaránt megkövetel.

Ezeket szem előtt tartva bátorságot veszünk magunknak az aradi izraelita hitközség tisztelt választóit folyó hó 24-én csütörtökön délelőtt 11 órakor az ipartestületi ház nagytermében megtartandó kijelölő értekezletre azon kérelemmel, tisztelettel meghívni, hogy az értekezleten menél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Aradon, 1900. évi május hó 22-én.

<i>Aussterweil Zsigmond</i>	<i>Lusztig Adolf</i>
<i>Bing Ede</i>	<i>Lusztig Mór</i>
<i>Böhm Adolf</i>	<i>Lendvay Sándor</i>
<i>Deutsch J. Mór</i>	<i>Marek Samu</i>
<i>Eles Armin</i>	<i>Ottenberg Tivadar</i>
<i>Dr. Fleischer Sámuel</i>	<i>Pless Hermann</i>
<i>Funkelstein József</i>	<i>Pollák Gyula</i>
<i>Dr. Grossmann Jakab</i>	<i>Reisinger Zsigmond</i>
<i>Glück Károly</i>	<i>Reininger A. S.</i>
<i>Hegyi Albert</i>	<i>Roth Lajos</i>
<i>Holländer Ignác</i>	<i>Dr. Steinhadt Mor</i>
<i>Jellinek József</i>	<i>Dr. Stenitzer Pál</i>
<i>Kell Manó</i>	<i>Dr. Tisch Mór</i>
<i>Kohn Zsigmond</i>	<i>Weisz Dávid</i>
<i>Krausz József</i>	<i>Weisz Sándor.</i>

Lónyay Elemérré

ujból „királyi fenség.”

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 22.

Czimét, magas rangját, azt a fejedelmi fényt, mely hosszú éveken át körülvette, egyszóval mindent-mindent feláldozott a trónörökös özvegye, *Stefánia* főhercegnő, hogy szive szerint férjhez menjen *Lónyay* Elemér grófhhoz s megtalálja oldalán a soká nélkülözött boldogságot.

A mint a házasságkötés bizonyossá vált, egymásután vesztett el czimet, rangot, környezetet, egy szóval mindazt, a mi a királyi udvarhoz oly szorosán hozzáfűzte. Le kellett tennie az „özvegy trónörökös” nevet, nem volt tovább főhercegasszony, sőt atyja, *Lipót* belga király, azt is megtiltotta neki, hogy házasságában a „királyi fenség” czimet viselhesse, noha ez a származása után joggal megilleti.

Nem is hívja többé senki királyi fenségnek, csak a — férje. *Lónyay* Elemér gróf a külvilág előtt állhatatosan királyi fenségnek szólítja a feleségét.

És a mi legjobban fáj az özvegy trónörökösnek, az *anyának*: gyermeke, a bájos *Erszike* főhercegisasszony is meghidegült iránta. Kijelentette, hogy *Lónyay* gróffal nem óhajt találkozni. A főhercegisasszonyt elvitték, de a gyermeki szív itt is diadalmaskodott: anya és leánya már azóta több ízben találkoztak egymással.

Stefánia udvartartását közvetlenül a házasság előtt feloszlatták. Ez volt az utolsó szál, az utolsó kapocs. Az esküvő megtörtént s azóta az özvegy trónörökös nem főhercegisasszony, nem királyi fenség, hanem egyszerűen csak gróf *Lónyay* Elemérré. És még valami: egy boldog, nagyon boldog asszony . . .

Most annak a hirtelen érkezik, hogy *Lipót* belga király engedékenységet tanúsít a leányával szemben, kiról pedig házassága óta mit sem akart tudni. Némi közeledés már is észlelhető. *Stefánia* engedélyt kapott arra, hogy atyjával talál-

kozzék. Ez a találkozó Párisban fog megtörténni akkor, mikor a *Lónyay*-pár a kiállítás megtekintésére odautazik.

A találkozó után *Stefánia* újból megkapja a királyi fenség czimet, mint ez a hír a brüsszeli udvarból már is kiszivárgott. Azt is meg fogják neki engedni, hogy a laekeni kastélyban, vagy Brüsszelben látogatást tegyen szülőinél.

E sorsfordulathoz még egy kellemes találkozó örvendeztette meg ma a grófnét. Ma volt születésnapja, a melyet első ízben ült meg úgy, mint *Lónyay* Elemér gróf neje. Délben férjével *Kalksburgban* csendes misét hallgatott. Innét visszatérve jelentették neki, hogy megérkezett *Erszebet főhercegisasszony*, a ki udvarhölgye, *Chotek* grófnő kíséretében kocsizott anyjához, hogy őt születésnapja alkalmából üdvözölje, s neki egy gyönyörű csokrot nyújtson át.

Stefánia könyező szemekkel szoritotta szívéhez bájos gyermekét és boldog, nagyon boldog volt, hogy megemlékezett róla.

Az a békés hangulat, melyet *Lipót* király leányával szemben tanusít, a pápa közbelépésének köszönhető, ki, mikor a *Lónyay* pár látogatást tett nála a vatikánban, *Stefániának* megígérte, hogy a kibékítés iránt atyjánál lépéseket tesz. És ez sikerült is.

Egy volt rendőrhadnagy fogságban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

Néhány év előtt rendőrhadnagy tisztet viselt Aradvárosánál *Keller* Elemér, kit ma hosszabb távollét után szuronyos ör kísért haza. Lakást a törvényszék fogházában rendeztek be számára, hol sikkasztás vádjá miatt van előzetes letartóztatásban.

A hatóság elől bujdosó, teljesen elzüllött alak lett az egykori rendőrhadnagyból, kinek lefelé induló útja már aradi hivataloskodása alkalmával kezdődött.

Több évig volt mint rendőrhadnagy a cselédügyi osztály vezetője, mely állásából különféle szabálytalanságok miatt bocsátották el. Még hivatalban volt, mikor idejének nagy részét a kártya asztalnál és a korcsmában töltötte. Mikor elbocsátották a várostól, teljesen züllésnek indult. Rongyosan, rendetlenül öltözködve járt s abból élt, amit ismerőseitől ki-pumpolt. Majd annyira jutott, hogy mindenfelől ócska ruhákat kéregetett össze és azokat eladva, szerzett magának jövedelmet.

Ez időben történt, hogy *Czitronyi* aradi szálloda tulajdonostól több, rábizott érték tárgyat sikkasztott el, amiért a szállodás jelentést tett ellene a törvényszéknél. Ki is tüzték ügyében a végtárgyalást, de *Keller* nem jelent meg, senki sem tudta hová tűnt el.

Az egész országot bebarangolta a volt rendőrhadnagy. Többek között Erdőhegyen irnok volt s itt annyira jutott, hogy majdnem mezitláb járt. Borosjenőn valami kisebb alkalmazást nyert egy uradalomban. Azzal végezte itteni pályáját, hogy egy *arany óra elsikkasztása* után megugrott.

Az utóbbi időben *Soroksáron* volt jegyzősegéd, de ebben az állásban sem tudott tisztességesen megmaradni s mindenfelé bujdosott. Közben többször tüztek ki különböző ügyeire végtárgyalást, de, miután soha sem jelent meg és sehol sem volt található, a pestvidéki törvényszék a „Rendőri Közlöny”-ben országos körözé-

sét rendelte el. A napokban azután sikerült elfogni. *A soroksári rendőrség letartóztatta.*

Soroksárról azután Budapestre szállították, majd pedig a mai nap folyamán *Aradra* hozták. Itt az ügyészség, miután lakását soha sem jelentette be, elrendelte előzetes letartóztatását.

Sokat beszéltek róla egy időben Aradon, mikor a *válopőre* folyt. Évekig tartott, míg elválaszthatták feleségétől, mert nem tudták hol tartózkodik és nem tudták megidézni a tárgyalásra.

Igy jutott el a fogházig a volt rendőrtiszt, kire aradi szerepléséből nagyon sokan emlékeznek még. Magas, herkulesi termetű ember volt s most körülbelül 40—42 éves lehet.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója, Budapestre utazott, hol a magyar evezős egyeslet holnap tartandó országos gyűlésén fog elnökölni. *Goldis* József aradi gör. kel. román püspök néhány napra a biharmegyei Püspökfürdőbe utazott.

— **A püspök Szegeden.** *Desseffy* Sándor csanádi megyés püspök holnap, szerdán délután 3 órakor *Németh* József fölszentelt püspök és a temesvári aula több tagjának kíséretében Szegedre érkezik, hogy ott a bérmálás szentségét kioszsza. A püspök elé a város négyes fogatát rendeli ki a tanács, mely az egyházfejedelmet *Pálffy* Ferencz polgármester üdvözlő beszéde után szállására, a belvárosi parókiára viszi, hol *Kállay* Albert főispán fogadja. A püspök fogadására a polgármester falragaszokon hívja fel a város közönségét, kérve a házak fellobogozását. A püspök áldozó csütörtök napján reggel 7 órakor a belvárosi templomban szentmisét mond és megbérmálja a középiskolai tanulókat. Pénteken a belvárosi híveket részesíti a bérmálás szentségében. Szombaton a rókusi templomban, vasárnap, a felsővárosi minorita templomban, hétfőn a *Lengyel*-kápolnánál az alsótanyán bérmál.

— **Atzél Péter és az arad-csanádi vasutak.** Az „A. és V.” mai számában hosszabb közlemény jelent meg a fenti czimen, tele elejétől végig a legszemszédettebb tájékoztatással. A nevezett lap szerint.

A hatvanas évek elején, az arad-körösvölgyi vasut alapításakor *Atzél* Péternek kiadásai merültek föl, kit, mint akkori országgyűlési képviselőt, a tervezők a vasutársaság alapításával megbízták. Mikor a társulat megalakult, annak igazgató tanácsának *Atzél* Péter átadott minden okmányt, tervet, több százezer forint értékű kötelezvényl és végül költségeinek jegyzékét, a melynek összege 78,479 frt 23 krt tett ki.

Az igazgató-tanács e költségjegyzéket nem kifogásolta és azt magára nézve kötelezőnek jelentette ki, de azt az észrevétel tette hozzá, hogy ha *Atzél* Péter ez összegnek rögtön ki fizetését, — a mihez joga volna — követelné, ez annyira igénybe venné az amugy is kevés részvénytőkét, hogy a társaság az építkezés követelményeinek nem fog tudni megfelelni. Erre *Atzél* Péter maga tette az ajánlatot, hogy a számla kiegyenlítését hagyják függőben mindaddig, a míg a vasut ügyei rendezve lesznek.

Végül hozzáteszi, hogy *Atzél* Péter várta, miszerint a vasut magától fogja „régii tartozását” kifizetni, de mivel nem tette, kénytelen volt a vasut igazgatóságát e „kötelezettségre” figyelmeztetni.

A szóban forgó ügy pör alatt van már néhány év óta, s így nincs szándékunkban ahhoz hozzászólni érdemileg. Illetékes helyről vett értesülés alapján csak annyit látunk szükségesnek megírni, hogy a fent idézett adatok teljesen légből kapott dolgok, ép úgy, mint az

idézet kezdő mondata, mely szerint az arad-körösvölgyi vasut a „hatvanas évek elején” alapított. E vasut részvénytársasága ugyanis 1875-ben alakult meg, s az építkezés előmunkálatait ez évben kezdték meg. Ami a „hatvanas évek elején” történt, ahhoz nemcsak a most már u. n. Arad-csanádi vasutaknak, de még annak az arad-körösvölgyi vasutnak sem volt semmi köze, amelyről *Atzél* Péter bizonyítani szeretné, hogy az általa létesített előmunkálatok felhasználásával épült.

— **Frigyes főherceg Párisban.** *Frigyes* főherceg nejevel, *Izabella* főhercegnővel és leányaival *Mária Krisztinával*, *Mária Annával* és *Mária Henriettel* ma utaztak el a párisi világkiállítás megtekintésére. A főherceg, kerülni akarván a hivatalos fogadtatást és ünnepeket, inkognitóban *Friedeck* herceg álnev alatt utazik. Kiséretükben megy *Kotz* főudvarmester, *Prónay* százados valamint *Széchenyi* grófnő és *Zamoyska* udvarhölgyek. A főhercegi család jövő hó 6-áig szándékozik Párisban maradni.

— **Uj kuriai bírák** A király *Bolgár* Emil pozsonyi és *Major* Kálmán budapesti ítélőtáblai bírákat a kuriához számfelletti bírákká nevezte ki.

— **Mangra helynöksége.** A hazai román lapokat még mindig *Mangra* Vazulnak a nagyváradi helynökké választása és az az ellen beadott felebbezés foglalkoztatja. A temesvári román lap, melyet az aradi *Tribuna Poporului* Gáll József főrendiházi tag szócsövének mond, azt írja, hogy a tizenegyzsinati tag, ki a felebbezést aláírta, hajlandó lenne a *felebbezést visszavonni* az esetre, ha *Goldis* püspök módot találna arra, hogy *Hamsea* Ágoston nagyváradi helynök legyen, és helyette *Mangra* Aradon a püspök mellett személyi helynök legyen. A *Tribuna Poporului* illetékes értesülés alapján kijelenti, hogy *Goldis* püspök ebbe egyáltalán nem hajlandó belemenni, hanem ragaszkodik a kanoni szabályok és intézkedések betartásával megejtett választás eredményéhez.

— **A magyar ipar az osztrák delegációban.** Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága ma a hadügyi költségvetést tárgyalta. A szónokok mindannyian hangoztatták áldozatkészüket a hadsereg iránt, de figyelmeztették a minisztert, hogy a költségelőirányzat folytonos emelkedését szabja a rossz gazdasági viszonyokhoz. A vita során visszhangja támadt annak a magyar ipar érdekében való akciónak, a melynek során a hadügyminiszter megígérte, hogy a kvóta arányában részesíti ezután Magyarországot a megrendelésekben. Az osztrák delegátusoknak fáj ez az ígért, a mely egy nekik hasznos igazságtalanságot meg fog szüntetni, s figyelmeztették *Krieghammert*, hogy a magyarok a mezőgazdasági termények szállításánál nagyobb kedvezményekben részesülnek, mint a kvóta szerinti igényük, s ezt az ipari kvótánál Ausztria javára rekompenzálni kell. A hadügyminiszter egyelőre tudomásul vette ezeket a beszédeket, a melyekkel a mi szövetséges ellenségeink iparpolitikánk ellen szállanak sikra, de nem nyilatkozott a kérdésről.

— **Felszámoló hitelszövetkezet.** Az *Aradmegyei hitelegylet*, mint szövetkezet, ma délelőtt tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangulag kimondotta a felszámolást. A márcziusban lefolyt közgyűlés határozatának végrehajtása ez az intézkedés, melynek következtében a hitelegylet tizenkét évi működés után immár megszűnik létezni. A mai gyűlést *Szathmáry* Gyula kir. tanácsos vezette, meleg szavakban üdvözölve a megjelent szövetkezeti tagokat. Miután az egyesület 18 tagja közül 15 tag 47 üzletrész képviselőjében személyen vagy meghatalmazott

által képviselve jelen van, a közgyűlés határozatképességét konstatálja, még a felszámolás kimondására is. A jegyzőkönyv vezetésére *Földes* Somát, hitelesítésére pedig *Nachtnebel* Ödönt és *Hegedüs* Lászlót kérte fel. A közgyűlés első tárgya a felszámolás kimondása volt, a mi egyhangulag megtörtént. Felszámolókul *Vásárhelyi* Lászlót és *Purgly* Jánost választották meg, végül pedig a tartalékalapot illetőleg elhatározták, hogy az egész összeget az *Aradmegyei gazdasági egyesület*-nek adják át azon kikötéssel, hogy ez összeget országos központi hitelszövetkezeti üzletrészekbe fektesse.

A közgyűlésen *Szathmáry* Gyula igazgató-sági elnök vezetése alatt jelen voltak: *Barkassy* Kálmán, *Bohus* László báró, *Friebeisz* Miklós, *Kintzig* János, *Purgly* János, *Solymossy* László báró, ifj. *Sternthal* Adolf, *Vásárhelyi* Béla, *Vásárhelyi* László, *Wenckheim* Frigyes gr., *Zselénszky* Róbert gr., továbbá *Aradmegye* törvényhatósága képviselőjében *Keresztes* Gyula dr., az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár képviselőjében *Henrich* Sándor, az aradmegyei takarékpénztár képviselőjében *Wadowszky* Gusztáv s a gazdasági-egylet képviselőjében *Laehne* Hugó.

— **Választások Nagyvárad tisztikarában.** Nagyvárad érdemes főjegyzője, *Rácz* Mihály, ki 28 év óta szolgálja becsülettel a várost, az augusztusi havi közgyűlésen megrongált egészsége miatt leköszön állásáról. Hir szerint a nagyváradi kerületi betegsegélyző egyesületnél lesz titkár, a mely *Sarkadi* Ignácznak a fővárosba történt távozása óta üresedésben van. Az új főjegyző valószínűleg *Rimler* Károly főkapitány, ennek utódja pedig *Gerő* Ármin alkaptány lesz.

— **Szerenád.** A waggongyári magyar munkások dalköre holnap, szerdán este szerenádot tart *Ramor* Lajosné urnő, a dalkör csütörtöki zászlószentelési ünnepélyének védasszonya tiszteletére. A szerenád a zászlóanya *Erzsébet* királyné-köruti lakása előtt lesz.

— **A népszámlálás.** *Aradon* legközelebb megkezdik a népszámlálás előmunkálatait. Az illetékes bizottság a napokban tart ez ügyben ülést.

— **Adakozás a Munkácsy-szoborra.** *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója, *Berzeviczy* Albert gyűjtőivén a Munkácsy-szoborra 50 koronát adományozott.

— **Hivatalvizsgálat.** *Dálnoki-Nagy* Lajos dr. alispán, *Schüll* József főjegyző és *Szathmáry* Géza megyei számvevő ma megvizsgálták a borossebesi szolgabírói hivatalt, hol mindent a legnagyobb rendben találtak.

— **Életveszélyes fenyegetés egy minorita ellen.** Izgalmas jelenet játszódott le ma délután a szegedi rendőrségen. Egy vagyonos bádógosmester, *Kraktusz* Péter fölment a rendőrségre, hogy egy kellemetlen ügyében a hatóság előtt tisztázza magát. A mester előadása szerint föl vállalta a felsővárosi minorita templom tetejének bádógos munkáit 560 koronáért s a javítási munkálatokat el is készítette. Akkor a mester, aki már a segédeit is kifizette, bemutatta a számláját a felsővárosi paróchián, ott azonban számláját elutasították azzal, hogy hiszen csak 160 korona jár a munkákért, mért kér hát 560 koronát? A mester többiben is kérte, majd követelte a pénzt, sőt a rendőrségen is többször zakatolt érte, ám számlája mégis kiegyenlített maradt. Végre ma, nagy indulatban, fölment a rendőrségre, amely maga elé idézte azért, mert egy ellene vezetett végrehajtáskor a végrehajtót kiutasította. A rendőrségen most a mester azt mondta, hogy fizetni fog akkor, ha a pap fizet neki s ott kijelentette, hogy ha a pénzt a paptól rövidesen meg nem kapja, ott, ahol éri, le fogja ütni. Ezt a fenyegetését többször határozottan

ismételte. A rendőrök erre *Szücs* József rendőrkapitány elé akarták kísélni Kraktuszt s egy rendőr megkapta a kezét.

— Ne fogjon engem, — kiáltotta a mester, — megyek én magamtól is. Adófizető, ismert polgár vagyok!

A rendőr ennek daczára erőltette a dolgot, mire Kraktusz, a ki különben egy kissé mámoros volt, dühbe jött s rácsapott a rendőr kezére. Erre a rendőr a mesternek esett és fogait belevágva a felső balkarjába, erősen megharapta. A dolognak még folytatása lesz.

— **Korona.** Az arad-hegyaljai esperességi kerület róm. kath. lelkészei a napokban tartották meg Uj-Szent-Annán szokásos évi gyűlést, az ugynevezett koronát. A gyűlést *Orth* József kerületi esperes vezette.

— **Körmenet a jó termésért.** Romániában az idén a vetések várakozáson felül jól állanak, úgy, hogy Bukarest lakossága elhatározta, hogy ezért hálaadó istentiszteletet és körmenetet rendez. A körmenetet most vasárnap tartották meg, melyen 30,000 ember, köztük számosan a főváros intelligenciájából, vett részt. Érdekesebb, hogy úgy a hálaadó istentiszteleten, mint a körmeneten jelen volt a román király, a koronaherceg és *Károly* herceg is.

— **Halálozás.** Őszinte részvételt vettük az alábbi gyászjelentést: Özv. Szántó Jánosné szül. Panits Emilia a maga, valamint alólírottak és minden rokonai nevében megtört szívvel jelenti felejthetlen férjének, illetve apa, nagypapa és rokon: *Szántó Jánosnak*, a világosi kir. járásbíró-ság tisztviselőjének f. hó 19-én este, életének 65 ik évében, hosszas betegség után történt elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. hó 21-én d. u. 3 órakor tételnek örök nyugalomra gör. kel. szertartás szerint a világosi közsirkertben. Világoson, 1900. május 20. Nyugodjék csendesen! — *Szántó Gyula*, *Szántó Romulus*, *Szántó Hermina*, *Szántó Kornél* és *Szántó György* gyermekei. *Szántó János* és *Emilia* unokái. *Szántó Gyuláné* szül. *Papp Livia* és *Szántó Romulusné-Julia*, menyei. *Brassován-Szántó Anna* testvérje.

— **Ezüllött földbirtokos.** *Marádi Bálint* volt szoboszlói földbirtokos ki hajdanában jó napokat élt, ül most a debreczeni kir. ügyészség czellájában több rendbeli betöréses lopás és emberöléssel vádolva. *Marádi* pár évvel ezelőtt lépett a züllés lejtőjére: kártyának és ivásnak adta magát, rövidesen nyakára is hágott szép vagyonának s ma már a vidék egyik legveszedelmesebb gonosztevője. A debreczeni kir. törvényszék előtt több mint tizenkét rendbeli bűnügy van ellene fojamatba, melyekben már a vizsgálat teljesen bevan fejezve, de ítélet hozatalra eddig elé egyik ügye sem kerülhetett, mert tartózkodási helye ismeretlen lévén, nem sikerült azt a hatóságoknak sem kipuhatolni, s a múlt év december havában a debreczeni kir. ügyészség országszerte leendő köröztetését rendelte el. Kutattak utána a csendőrörsök, de eredménytelenül. A múlt hó végén *Tóth Mihály*, Szoboszló város rendőrbiztosa vette kezébe az ügyet s a legnagyobb odaadással elindult kutatni *Marádi Bálintot*. Működése eredményteljes volt, mert a napokban *Marádi Nagy Ivánon* kézre kerítette s vasra verve bekísérte a debreczeni kir. ügyészség börtönébe. *Marádi* hónapok óta, *Elek Lajos* álnév alatt s e névre kiállított munkás-igazolvánnyal jár-kelt az országban, üveg árukra fölíratokat vésett. Hamis igazolványát több hatóság és csendőrörs láttamozta, több helyen még okmányilag is igazolták ügyességét és jó magaviseletét.

— **Számgyakornoki kinevezés.** A földművelésügyi m. kir. miniszter az aradi m. kir. állami jószágigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez *Nagy György* aradi lakost ideiglenes minőségű díjas számgyakornokká nevezte ki.

— **Rejtélyes haláleset Szemlakon.** *Szemlak* község lakói, midőn ma hajnalban munkába indultak, a község főutcáján, a református templom közelében egy emberre akadtak, aki vérbe fagyva, eszméletlen állapotban fetrengett az utporában. Nyomban értesítették a szolgabíró-ságot az esetről. Megvizsgálva a szerencsétlen embert, fején mély sebet találtak. Megállapították, hogy az illető *Árva Imre* 32 éves nős, szemlaki lakos. A szerencsétlenül járt embert beszállították a község házára, a hol orvosi gyógykezelésben részesítették, de még a délelőtt folyamán meghalt, anélkül, hogy kihallgatható lett volna. *Káldy Gyula* h. járási orvos, aki a holttestet megvizsgálta, azon véleményt nyilvánította, hogy valószínűleg lórugástól származott a sebesülés. *Novák István* járásbíró közbenjöttével ma délután boncolták fel a holttestet. A boncolási jegyzőkönyv szerint gyilkosság sincs kizárva. *Árva Imre* egy majálisról jött kocsin hazafelé és valószínű, hogy egy haragosa reáesvén, az uton leütötte. A vizsgálatot nyomban megindították, kiderítendő, vajjon gyilkosság, vagy csak vigyázatlanság áldozata lett-e a szerencsétlen ember.

— **Keresztény szocialisták győzelme.** *Bécsben* ma tartották meg a községi tanácsi választásokat. Csaknem minden kerületben a keresztény szocialisták pártja került ki győztesen az urnából.

— **Egy főnyeremény odysseája.** Rendkívül érdekes főnyeremény-historia várja most megoldását a pénzügyminisztériumban. *Albach Ágoston* aacheni mérnök a millenniumi kiállítás alatt Budapestre jött s körutat tett az országban. Pozsegában kifogyott a pénze s hogy magán segítsen, az ottani takarékpénztárnál elálogosított egy Budapesten vett nyereménysorsjegyet. Nemsokára a pozsegai takarékpénztárnál betörés történt, ellopták a zálogba tett sorsjegyet is. *Albach*, ki a letéti jegy birtokában volt, évekig nem törődött sorsjegyével, de nem rég rájött, hogy az ő sorsjegyét százötven ezer forintos főnyereménnyel kihúzták. A napokban vonatra ült és Budapestre jött fel a pénzügyminisztériumhoz, ahol előadta, mi történt a sorsjegyével. De arról is értesült, hogy az eredeti sorsjegyet pár nap előtt a Pesti Kereskedelmi Bank utján egy osztrák főhadnagy részére bemutatták. A katonatisztet kihallgatták és bebizonyosodott, hogy ő a sorsjegyet Triesztben vette. A pozsegai törvényszék időközben letiltotta a sorsjegy kifizetését s a tekintélyes summa pénzt most nem kaphatja meg sem a mérnök, sem a főhadnagy. A bizonyult ügy fejleményei elé nagy érdeklődéssel néznek.

— **Jegyzőválasztás.** Németságh községben ma töltötték be a *Stilmungus* Ferencz községi elhalálozása folytán megüresedett körjegyző állást. Egyhangulag *Balogh István* ujaradi községi aljegyzőt választották meg körjegyzővé.

— **A szent korona megtalálója.** Tudvalevőleg négy jámbor *Tuffier* falubeli paraszt lelte meg 1850. évben a magyar szent koronát a koronázási jelvényekkel együtt *Ursova* mellett, a Duna-parton, nem messze a határtól, azon a helyen, hová azt a menekülő *Kossuth Lajos* elásta és a hol most e történelmi esemény emlékére az ugynevezett koronakápolna áll. A találók akkor ő Felsőgétől jutalmul érdemkereseteket nyertek. Az egyik paraszt, a tulajdonképeni találó, *Barna György*, egy 74 éves agg, még ma is él *Tuffier*ban és pedig nagy nyomorban, a mi arra indította őt, hogy a királyhoz kegydíjért folyamodjék. A hatóságok utján tegnap érkezett le a legfelsőbb elhatározás, mely szerint az öreg *Barnának* a koronázási jelvények feltalálása körüli érdemei elismerésül évi 500 korona kegydíj utalványoztatik.

— **Uj állami tanító.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Szarvas F. József* okleveles tanítót a *simonyi-falvai* állami elemi iskolához rendes tanítónak kinevezte.

— **A lex-Heinze-t elfogadták.** A berlini birodalmi tanács a *lex-Heinze-t* ma második és harmadik olvasásban elfogadta a letárgyalt rövidített alakjában.

— **Nacionalisták a kormány ellen.** Párisból távirják: A nacionalisták a kamara mai ülésén vehemens támadást intéztek a minisztérium ellen azzal a szándékkal, hogy a kabinettet megbuktatják. Tervük azonban nem sikerült, mert a többség bizalmat szavazott a kormánynak.

— **Iskolából kicsapott diákok.** Szomoru aktus volt ma a szegedi kegyesrendi főgimnáziumban. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete alapján ugyanis *Podlussányi Kálmán* kegyesrendi főgim. VI. oszt. tanulót lopás vétsége miatt az ország összes középiskoláiból kitiltották s egy másik diákot, *Szücs Lajos* főgim. V. oszt. tanulót szintén lopás miatt a szegedi összes iskolákból kizárták. Ezt a rendeletet a főgimnázium ifjusága előtt elretentő példál felolvasták.

— **Megszökött építővállalkozó.** *Cserny József*, ismert bécsi építővállalkozó, ki az elmúlt héten kérte maga ellen a csőd elrendelését, ma nyomtalanul eltűnt nejével együtt. Passzívái fél millió koronát tesznek ki. A nyomozást a bécsi rendőrség széles körben megindította. Különösen Magyarország rendőrségait szőlítették fel az erélyes nyomozásra, mert azt hiszik, hogy mifelénk vette útját a megszökött vállalkozó.

— **A szalontai kettős gyilkosság.** Megirtuk mai lapunkban, hogy a Nagy-Szalonta melletti *Szil* pusztán özv. *Szamó Istvánnét* és 16 éves leányát meggyilkolva, borzasztóan összedarabolva találták. A kegyetlen rablógyilkost *Godor* csendőr-őrsvezető kinyomozta és ma már le is tartóztatta *Balogh Béla* napszámos személyében. *Balogh* rémes tettét bevallotta. Elmondta, hogy a házban pénzt sejtett és *Szamóékat* azért gyilkolta meg. *Vacsora* közben lepte meg az anyát és leányát. *Szamónét* egy nagy járomszeggel sujtotta föbe, úgy, hogy szörnyet halt, a leányt pedig késsel szurta le s aztán mindkettőt összedarabolta. Az elrabolt pénzt és értéktárgyakat *Balogh* lakásán hiány nélkül megtalálták.

— **Füldömgyenyítés Alváczán.** Az *alváczai* fürdőt annak bérlője, *Darvas János*, június hó 3-án pünkösdi vasárnap nyitja meg ünnepélyesen. A gyönyörű fekvésű, kies fürdőhelyet előreláthatólag az idén is nagy közönség fogja felkeresni.

— **Végrehajtói kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Nagy Lajos* borosjenői kir. járásbíró-sági irnokot a *borosjenői* kir. járásbíró-sághoz végrehajtónak nevezte ki.

— **Szerencsétlenség egy katonai lövöldében.** Boroszlóból jelentik, hogy a *lamerdorfi* katonai lövöldében ma a katonák élestöltényekkel való lövőgyakorlata közben halálos szerencsétlenség történt. *Tinte községi elöljárót* és két gyermekét a mannlicherből kiröppent éles töltények halálosan megsebeztek, úgy, hogy a szerencsétlenek meghaltak. Egy cseléd is súlyos sérülést szenvedett. A vizsgálatot megindították, de eddig még nem sikerült megtudni, kik voltak okozói a szerencsétlenségnek.

— **A sörös palaczkok sebesültjei.** *Dreucsán* *Nikoláj* és *Boár Pável* aradi legények berugott állapotban nagy háboruszkodást csináltak. A harci fegyver mindegyik kezében egy-egy sörös üveg volt, melylyel ugyancsak nekiestek egymásnak. A dolog vége az lett, hogy mind a két fél sebesülve maradt a csatatéren. *Boár* kisebb sérülést szenvedett, míg *Dreucsán* sebei súlyosak. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

— **Magyar név.** A belügyminiszter megengedte, hogy *kiskoru Berger Géza* aradi lakos vezetéknévét „*Juhász*“-ra változtathassa.

— **Szentséggyalázó suhancz.** A bécsujhelyi törvényszék előtt ma egy *Scheneeweisz* János nevű parasztyerek állott vallásháborítással vádolva. A parasztsuhancz az utcán összetalálkozott *Huber* Ferencz katolikus pappal, aki kezében a szentséggel egy haldoklóhoz ment a halotti szentségek feladására. A fiu a pap előtt nem emelt kalapot és midőn az elébe tartva a szentséget, szép szavakkal figyelmeztette, a suhancz alaposan leszidta a lelképásztort. A vádlottat e tetteért a törvényszék 14 napi szigorított fogságra ítélte.

— **Betörés Bohusék kastélyában** czímmel ma egy hirt közöltünk, melyben jeleztük, hogy a tudósítás kerülő uton, Budapestről érkezett hozzánk. Ez a betörési eset tényleg megtörtént ugyan Eleken pár nap előtt — mint azt eleki tudósítónk annak idején közölte is — de nem *Bohusék* kastélyában, mert a Bohus báróknak Eleken nincs kastélya. A névcsere egyik fővárosi lap téves értesüléséből keletkezett, honnét mi a mai hirt kaptuk.

— **Diákok a gyárban.** Az aradi állami fő-reáliskola hatodik osztályának ifjusága meglátogatta *Weisz* M. és *Fial* cég eczetgyárát és *Müller* J. és *Fia* mükelmefestő gyárát. A látogatókat *Telbisz* György tanár vezette, kinek szakyszerű magyarázata és a tulajdonosok előzékenysége folytán a tanulmányozók bő tapasztalatokkal tértek haza.

— **Öngyilkosság a robogó vonaton.** A bécsi nyugati pályaudvarra a ma este hét óraker berobogó személyvonat egy halottat hozott magával. A szolgálatteljesítésben egyedül utazott egy vasuti tisztviselő, aki Szt.-Valentinben szállt a vonatra és az uton föbelőtte magát. Így találták meg a vasuti alkalmazottak vérbe fagyva a szakasz padlóján, jobb kezében görcsösen szorongatva egy revolvert, melylyel az öngyilkosságot elkövette. Kabátjában levő irómányainak átvizsgálása után kitűnt, hogy az öngyilkos *Siegel* Imre, a déli vasut hivatalnok Bécsben. Öngyilkosságának okát nem sikerült kideríteni.

— **A drót tolvajok.** Említést tettünk arról, hogy már hónapok óta a fővárosban tolvajszővetség garázdálkodik, a mely éjnek idején a főváros külterkein egyre-másra lopkodja a táviró és telefontörőket, s ezzel a vasuti forgalomban, vagy a telefonhálózat működésében beláthatatlan zavarokat idéz elő, úgy, hogy a főkapitány külön rendeletben utasította közegeit, hogy a legéberebb figyelemmel őrkdjének. Az erélyesen megindított nyomozás sikerre is vezetett. Azt már megirtuk, hogy hónapok előtt két ilyen dróttolvaj-szővetség vándorolt át az ügyészség fogházába, s a napokban is sikerült két ilyen tolvajt ártalmatlanná tenni. Most pedig a rendőrség hat tolvajt tartóztatott le, a kik majd kizárólag rovott multu suhanczok és az orgazdák jóvoltából hosszú időn át a táviró és telefon huzalok lopásából éltek. A tolvajok ezek: *Jauzer* Mihály budapesti szül., 22 éves napszamos, lopás miatt kétszer büntetve, *Jauzer* József budapesti szül., 20 éves napszamos, lopásért 3 ízben büntetve, *Hajosztek* János budapesti szül. 18 éves napszamos, lopásért háromszor büntetve, *Martincsek* János alsókubini születésű 18 éves napszamos, *Bajusztik* Rezső bécsi születésű 25 éves napszamos, lopásért büntetve, *Kulhavi* István budapesti születésű 23 éves kocsis, lopásért büntetve, katonaszökevény. Az utolsót a katonai parancsnokságnak adták át, a többi pedig ma átkísérték a vizsgálóbíróhoz. A tolvajok bátorsága annyira ment, hogy még a földalatti villamos vasut huzalait is ellopkodták, *Bajusztik* Rezső pedig még katonaruháját is vetette le, hanem egyenruhában vitte az orgazdákhoz a lopott drót-tekercecseket. A rendőrség az orgazdáknak is nyomában van, s most fáradozik névsoruk megállapításán.

— **Gavallér rendőrök** Tegnap délután a szegedi hidtérén különféleképp magyarázták azt a körülményt, hogy két rendőr karonfogva kísért egy uri hölgyet. Mert a rendőr nem szokott karonfogva sétálni. Aztán, ha már karon is fog egy hölgyet, minek hi segítségét. Az eset abban találja magyarázatát, hogy a hölgyből gözölgött az ital s nem birt a maga lábán menni, az utcán pedig nem hagyhatták. Utóbb ketten sem birtak vele s harma-

dik rendőrt hívtak, aki meg hátulról támogatta a hölgyet.

— **Tűz Resiczán.** A resiczai vasgyár hid-építési osztályánál ma este tűz ütött ki, melyet idejében elfojtottak. A kár nem nagy.

— **A pünkösdi ünnepekre** beszerzett ajándékok már megérkeztek tömegesen *Porter* Vilmos koronás áruházának raktárára. Igen ajánljuk azok megtekintését. Rendkívül jutányosak az árak, a mi főnáll minden cikkre nézve, ami ezen szoliditáságáról széles körben ismert áruházból kikerül.

— **A kártya áldozata.** Sarkadról írja tudósítónk: *Galamb* József itteni kereskedősegéd, aki *Beck* Benjámint üzletében volt alkalmazva, a minap föbe lötte magát. A szerencsétlen fiatalember kártyázott és elvesztette minden pénzét. Ez annyira elkeserítette, hogy öngyilkos lett. A közönség általános részvéte mellett temették el a jobb sorsra érdemes fiatalembert.

— **Nagy sikkasztás.** Erfurtból jelentik, hogy *Thunmayer* vasuti titkár, a ki a főpénztárból egy negyedmillió márkát elsikkasztott, megszökött. Manipulációit nyolcz éven át üzte. A sikkasztó feleségét letartóztatták.

— **Uj jegyzők** című tegnapi hírnkben tévedés csuszott. Az uj okleveles jegyzők közül *Suhajda* (Kurtics) nem István, hanem Lajos, ifj. *Nagy* Sándor pedig nem Silingyián, hanem Buttyinban működik.

— **Árverés a vasuton.** Az aradi vasuti állomáson a kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok f. é. május hó 30-án, délelőtt 9 óraker nyilvános árverés utján kerülnek eladásra.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruáztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Életfogytiglan elítelve.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 22.

A kecskeméti esküdszék február hónapban *hétsezeres bérgyilkosság* ügyében ítélkezett három vádlott felett.

Az eset O-Kécskén történt. *Tóth* Lajosné mindenáron szabadulni szeretett volna az urától, a ki szeretőt tartott. Fölbérelte *Sáfrány* Lászlót, hogy tegye el férjét az utból. És *Sáfrány* László állítólag megtette.

Másik eset: *Fekecs* Béni ingatlan birtokot vásárolt *Szürszabó* Balázstól. Az ingatlanon rajta maradt *Szürszabó* Balázs életfogytiglani haszonélvezeti joga. Halála előtt tehát semmiféle hasznót nem huzhatott az ingatlanból a vevő.

Fekecs fölbérelte ugyancsak *Sáfrány* Lászlót, hogy ölje meg *Szürszabó* Balázst. *Sáfrány* ennek a megbízatásnak is eleget tett.

Harmadik eset: *Sáfrány* László ölmosvégű bottal fejbeütötte *Nagy* Lajost, de ez nem halt bele.

Az esküdték *Sáfrány* Lászlót *Tóth* Lajos meggyilkolásában *nem vétkesnek*, *Nagy* Lajos súlyos testisértés dolgában, valamint *Szürszabó* Balázs meggyilkolásában *vétkesnek*, *Tóth* Lajosnét a férje meggyilkolására való felbujtásban *vétkesnek* és *Fekecs* Bényt a *Szürszabó* Balázs meggyilkolására való felbujtásban szintén *vétkesnek* mondotta ki.

A törvényszék visszavonult, hogy a verdiktet megfontolás tárgyává tegye. Végre az elnök fölhivta az esküdték figyelmét arra a körülményre, hogy a mig *Tóth* Lajos meggyilkoltatásában *Sáfrány* Lászlót nem bűnösnek találták, addig *Tóth* Lajosnét, a ki *Sáfrány* László felbujtásával van vádolva, a felbujtásban bűnösnek mondták ki.

Az esküdték erre ismét visszavonultak. egy verdiktet hoztak, a mely mindenben meg egyezett az elsővel, csak *Tóth* Lajosné bűnösége kérdésében nem. Mig ugyanis első ízben azt mondták, hogy *Tóth* Lajosné a felbujtásban

bűnös, ezuttal részére azt a verdiktet hozták, hogy *nem bűnös*. A törvényszék az esküdték verdiktje alapján *Sáfrány* Lászlót a gyilkost és *Fekecs* Bényt, a felbujtót, egyenkint *életfogytiglani fegyházra* ítélte.

Semmiségi panaszt jelentett be az ügyész, a vádlottak és védők.

A kir. kuria ötödik büntető tanácsa *Bömbes* Gyula bíró előadása mellett, *Paiss* Andor elnöklésével ma tárgyalta a semmiségi panaszokat, melyeket az előadó, a tényállással együtt részletesen ismertette.

Katona Géza koronaügyész helyettes a semmiségi panasz elutasítását kérte. A kuria hosszas tanácskozás után a panaszokat *elutasította*.

SPORT.

+ **Football-verseny.** A *Budapesti Athletikai Club* június 6-án tartja első nyilvános football-versenyét az *Aradi Athletikai Club*-nak Budapestben időző tagjaival.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Árad, május 22.

A vetemények még mindig a legnagyobb megpróbáltatásnak vannak kitéve. Szinte hihetetlen, hogy fagy lepje meg a korán ébredő gazdát május végével, de ugy történt és igen félő, hogy az okozott kár tetemes, különösen kertinövényzetben és szőlőben.

A mai hetivásárra kicsiny behozatal volt. Mintegy 800—900 métermázsas buza és 400—500 métermázsas tengeri változatlan árak mellett kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékben:

I-ső minőségű buza 7.10—7.20.

Középmínőségű buza 7.—.

Tengeri 5.20.

Rozs névleges jegyzés 5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.40.

Zab névleges jegyzés 4.50.

Az irányzat változatlan.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Buchó* Adolf, Bécs. — *Koh* Lina, *Babóti-Sóbrán* — *Jeremiás* Imre, *T.-Szántó*. — *Simonics* M. K. *Fehér-Templom*. — *Kroó* Henrik, *Munkács*. — *Roubicsek* Manó, *Prága*.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Május 22. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 102.—104.— filig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — filig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 106.—108.— filig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 104.—105.— filig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 102—103.— filig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban — filig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban 98.—102.— filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 98.—100 filig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — filig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — filig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — filig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — filig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 103.—105.— filig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 102.—103.— filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 98.—102.— filig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. — Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslelészám: Május hó 19-én volt készlet 42739 darab, május hó 20-án fölhajtatott —450 darab, május hó 20-án elszállított —429 darab, május hó 21-én unaradt készletben 42760 darab. Uzet: Változatlan.

Budapesti áru és értéktőzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 22.

Déltőzsdé. A búzakinálat kielégítő, vételkódv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 22,000 métermázsa került forgalomba, változatlan árákon. Egyéb gabonano-műekben kevés fvgalom. Időjárás derült, meleg.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.95—7.96
Buza októberre	8.06—8.07
Rozs májusra	7.10—
Rozs októberre	7.27—7.28
Zab májusra	5.10—
Zab októberre	5.30—5.31
Tengeri májusra	5.58—5.59
Tengeri júliusra	5.69—5.61
Repce augusztusra	13.60—13.70

Zárul 4 órakor:

Buza májusra	8.—8.03
Buza októberre	8.09—8.10
Rozs májusra	7.—
Rozs októberre	7.24—7.25
Zab májusra	5.05—5.07
Zab októberre	5.31—5.32
Tengeri májusra	5.61—5.62
Tengeri júliusra	5.65—5.66
Repce augusztusra	13.55—13.65

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	723.25
Magyar hitelrészvény	725.75
Lezámitóbank részvény	490.50
Rima-Murányi vasmű részvény	585.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	650.50
Közuti vasút	624.—
Városi villamos vasút részvény	319.—

S z e s z ü z l e t.

— Május 22. —

Ma! Jégzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. május 22.

Magyar aranyjáradék 40%	97.25
Magyar koronajáradék 40%	91.40
Magyar arany 4 1/2%	101.—
Magyar ezüst 4 1/2%	99.25
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	91.25
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	158.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	137.75
Oszták papírjáradék	97.60
Oszták járadék ezüst	97.50
Oszták járadék arany	96.75
Koronajáradék	97.—
1860-iki államsorsjegyek	135.—
Oszták-magyar bankrészvény	1775.—
Magyar hitelbank részvény	726.—
Oszták hitelintézet részvény	722.50
Oszták-magyar államvasút	653.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.26
Német birodalmi márka	118.25
London	242.40
Páris	96.35

NAPIREND.

Május 23. Szerda. Róm. kath. naptár: Dezső püspök. — Protestáns naptár: Dezső püspök. — Görög-keleti naptár (május 10.): Zel. Simon. — A nap két 3 óra 58 perc, nyugszik 7 óra 22 perc, — A hold két 0 óra 50 perc, nyugszik 1 óra 19 perc.

Időjárás. Légnomás reggel 7 órakor 767.2 milliméter, délután 2 órakor 764.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 11.3, délután 2 órakor C° + 21.1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 2, délután 2 órakor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor felborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, száraz, hőemelkedés.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölösey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Május 27. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése délután 3 órakor. — Galsa hegyközség rendkívüli közgyűlése délután 2 órakor. — A Schreyer-konservatorium hangversenye este 7 órakor (Városi színház.)

IDEGENEK ARADON.

— Május 22. —

Fehér Kereszt szálloda. Szekula Zsiga utazó Budapest. — Kézsmárky Istvánné birtokosné Bán-

kut. — Lenk Sámuel birtokos Budapest. — Mihály Ferencz hivatalnok Selmezbánya. — Wolfgang Soma utazó Budapest. — Kestler Hugó utazó Budapest. — Lorber József utazó Bécs. — Elias Miksa utazó Bécs. — Blau Dávid utazó Budapest. — Krausz Gyula utazó Budapest. — Hirn Miksa utazó Budapest. — Bondy József gyáros Looz. — Lerbon Demeter utazó Bécs. — Pis József Lajos utazó Fiume. — Schlesinger Sándor utazó Budapest. — Roth Adolf utazó Budapest. — Gyurkovics Ferencz utazó Budapest. — Kahnor Géza utazó Budapest.

Vass szálloda. Freis Béla hivatalnok Budapest. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Openhauer Gyula magánzó Csermó. — Berger Henrich utazó Budapest. — Seraphin Viktor utazó Bécs. — Kohn József vállalkozó Berza. — Detjens Fridrik utazó Bécs. — Segor Károly utazó Budapest. — Klein Mór utazó Budapest. — Glück József kereskedő Budapest. — Boisis Adolf utazó Bécs. — Strasser Lajos birtokos Gurahonez. — Fischer Ottó utazó Budapest. — Herschkovits Emil fakereskedő Zám. — Kovács Sándor építész vállalkozó Lugos. — Klemen J. magánzó Budapest. — Gutmann Samu utazó Bécs.

C S A R N O K.

J e g y v á l t á s.

Irta: Omega.

(Folytatás.)

II.

A vendégek már mind együtt voltak Margitéknál. A vőlegény, Zoltán, boldogan szemlélte menyasszonyát, ki pár hét múlva az övé leend.

A vidám kacaj, mely innen is, onnan is felhangzott, még az öreg Toncsi nénit, Margit nevelőnőjét is felhangolta. O is el-elmosolyodott, pedig azt sem tudta, miről folyik a társalgás.

Már az ötödik piskótát mártogatta vörös borba. Talán az hozta annyira ekstázisba.

Az öreg Tahy, a menyasszony gögös atyja, meglepéssel mérte végig a fiatalokat.

— Szép pár lesz, Istenemre szép. Aztán intőleg feddette meg Toncsi nénit, a miért úgy belemerült a boros pohárba.

Az nem is akarta hallani szavait. Nagyon harapott az ujjab — hatodik — piskótába s tele szájjal motyogta.

— Öreg tatika, ne haragudjék. Hiszen egyszer van egy életben ilyen nagy ünnepe a családnak. Emlékezem, mikor boldogult férjemmel tartottam az eljegyzésemet, akkor is olyan jó kedvem volt, mint most. De nem. Akkor talán még egy kevéssel szomorubb voltam. Igen, szomorubb, mert visszaemlékeztem szegény anyámrá, kit ezelőtt egy évvel temettünk.

Fényes könyecsepp pottyant ki szemeiből a kezében lévő üres pohárba.

Tahy haragosan fordult el: — Vén gyermek!

Petymeghy a sarokban állt, kifenve, kiválva Idegesen rázta a féllábát, mint a kit a vitustáncz fog el.

Bajusza alatt ilyesfélét hangoztatott: — Nem egymásnak valók — na. Megmondtam én azt már régen.

A menyasszony épen előtte haladt el. Hozzá csatlakozott.

A mint a nagy virág-csoport elé érnek, látszik, hogy fehér fogait mutogatva élénken gesztál, majd közel hajol hozzá s valamit sug.

Margit megtántorodik s a közeli körül futó diván támláját ragadja meg, hogy el ne essék. Legyezős keze erőteljesen csüng alá s száraz ajkai alig hallhatólag rebegik:

— Rosszul vagyok, vigyének ki.

Mindenki meg volt lepelve. Szinte kiérzett az általános morajból a nagy kérdőjel: hát ez hogy eshetett meg?

Toncsi néni sirva fakadt s nem tudott tovább enni.

Petymeghy gyorsan nyújtotta oda karját Margitnak, elannyira, hogy egy remek szép levelet tört le a menyasszony legkedvesebb pálmájáról. Méskor kanapépör lett volna belőle. — Most senki sem vette észre.

Zoltán megnyugtanni igyekezett a távozót, az öreg Tahy pedig kétségbeesett taglejtések kíséretében ügyetlenkedett lánya körül. Most Petymeghy megfordult s nagyon kö-

zel hajolt az öreghez. Annak is olyasformát sughatott, mint Margitnak, mert ő még annál is jobban elsápadt, aztán öszülő fejét daczosan vágta hátra s csak ennyit mondott:

— Ezzel is többet tudok.

A vendégek mind szétoszoltak. Majd megtartják a jegyváltást, ha a menyasszony jobban lesz.

Zoltán pedig még azon órában levelet kapott, melyben csak ennyi állott: Tisztelt Romur! Leányom nem lesz az öné. Miért? — tudhatja. Tahy.

Most meg Zoltánon volt az elcsodálkozás sora. Ugy érezte, mintha valami a szívébe nyilamlott volna és mintha sejtelve azt sugta volna, — Petymeghy csinálta ki.

— Ez csakugyan nem várt meglepetés!

Aztán? nos aztán? Nem ragadott fel piztolyt, mint annyi más, hogy kioltsa azzal életét, melynek már semmi rendeltetése sincs a földön. De meg miért is tette volna? A szíve nem fájt, mint a középkori regényhősöké. Rendesen lökte ki magából az egy uncia vért, mint azelőtt. Leült tehát az íróasztal tetejére s a higgadt, józan ész megfontolásával mérlegelni kezdte magában, hogy miért utasították vissza most, midőn már-már beleéltte magát kellemes helyzetébe, midőn már-már elhitette önmagával, hogy szeretni tud egy nőt, kit szebbnek, szellemesebbnek, gazdagabbnak tart bárkinél, — annyi millió között.

Hiába gondolkozott, nem találta meg az okát.

Jelleme kifogástalan. Gazdasága sem utolsó; semmi folt, csak egy kis árnyék, mely még az ő szemei előtt is elmosódott az élet derűjében. — De meg ő nem oka annak.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.03
Gyorsvonat reggel	8.18	Szm. sz. tv. reggel	8.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.31
Szm. sz. tv. délután	3.56	Személyvonat d. u.	7.5
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat délután	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeséről szv. reg	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeség szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Köszönet.

Mélyen megilletődve a sors azon csapása által, mely bennünket a szeretett férj, felejtethetlen jó apa, nagy-apa és rokonnak

Szántó Jánosnak

elhunytaival ért, szívünk mélyéből mondunk köszönetet a kir. bíróság tisztikarának és mindazon ismerősöknek, jóbarátoknak, kik részvétnyilvánításukkal, a ravatalra helyezett koszorúkkal és a végtisztességnél történt megjelenésükkel mély fájdalmunkat egyhiteni igyekeztek.

Világos, 1900. május 22-én.

A gyászoló család.

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegy bekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-munkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

**Mindamellett
olcsó árak!**

Szóval: teljes megalégedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

Gurahoncon

a vasut mellett fekvő

Hungária

szálloda

1900. évi szeptember hó 1-étől,
esetleg azonnal

bérbe adó.

Bővebbet a tulajdonosoknál:
Weisberger és Moskovitz czégnél
Gurahoncz. 1817

6882—1900. szám.

Hirdetmény.

A gyalog utak gondozása, és azokon a szabad közlekedés akadályainak elhárítása iránt a városi törvényhatósági bizottság által 12757/403. 1884. sz. a. hozott, és a nagyméltóságú magy. kir. Belügyminiszterium 61.369/884. sz. intézményével jóváhagyott szabályrendelet 5. §-a értelmében a belváros egész területén, május 15-től szeptember 15-ig terjedő idő alatt a gyalogutak a ház és telek tulajdonos által naponként egyszer és pedig az aszfalttal ellátott gyalogutakon d. u. 1—2 óra közt a másféle burkolattal ellátott gya-

logutakon pedig este 7—8 óra közt meglocsolandók.

Ugyan azon szabályrendelet 8. §-a szerint a lakások takarításánál a portöröket az utcára kirázni tilos. Tükrök az utcán csak úgy szállíthatók, ha azok üvege le van takarva.

Ezen pontokat, azon figyelemzetéssel hozom a lakosság tudomására, hogy mindazok, akik ezen §§-okat meg nem tartják, illetve megszegik kihágást követnek el, és a városi szegényalap javára fordítandó 2—25 ftig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 12 órától 3 napig terjedhető elzárással fognak büntettni.

Arad, 1900. május hó 14.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

223—1900. g. sz.

Hirdetmény.

A szín- és bérházépület II-ik emeletén fekvő 3. számú 5 szoba megfelelő mellékhelyiségekből álló lakás azonnal bére adandó.

A bérbeadás feltételei Varjassy Lajos gazdasági tanácsnok urnál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1900. évi április hó 23-ik napján tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
ajjegyző.

F. ruzsbachi gyógyfürdő

Szepesmegyében, u. posta, távirda,
vasuti állomás: **Podolin.**

Ezen foszfor- és kénsavas víz kitűnő hatású csusz (reuma), köszvény, mirigy, daganatok, gennyedés, görvéllyor, bőrbetegségek, régi sebek, tuberkolózis, vesebajok, máj- és lépduzanatnál. Azonkívül a fürdő teljesen pormentes, fenyőillatos levegőjében való tartózkodás, különösen tüdőbetegek, lábbadozók és nyaralókra kitűnően hat.

Megnyitás: j. évi május hó 27-én.

Levélbeni megkeresésre mindenről készséggel szolgál fölvilágosítással
1812 a fürdő kezelősége.

Biztos kereset	 MERCUR váltóüzleti részvénytársaság BUDAPEST Arany-János- utca 31.
<p>kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törvénycikk értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.</p> <p>1691</p>	

5561—1900.

Hirdetmény.

Miután arról győződtem meg, hogy a kerékpározók az előirt szabályokat be nem tartják, a nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak 42159/1897. V. sz. alatt kelt magas rendeletét egész terjedelmében azon felhívással teszem újból közzé, hogy az abban előirtakat pontosan betartsák mivel a rendeletet be nem tartók ellen a legszigorúbban fogok eljárni.

A a rendelet a következő:

1. §. A kerékpár különböző alakjaiban és szerkezeteiben könnyű járműnek tekintetik s a kocsik közlekedésére nézve közutakon, utakon és tereken követendő általános szabályok a dolog természetéből folyó eltérésekkel a kerékpárokra is alkalmazandók.

2. §. A kerékpárral való közlekedés általában csakis kocsik utakon engedtetik meg.

3. §. Minden kerékpár, vagy ehhez hasonló szerkezetű gép irányító, fékező és legalább 30 méternyi távolságra hallható csengő készülékkel, valamint elől lámpával legyen ellátva, mely a sötétség beálltával meggyújtandó. A lámpás üvege színes nem lehet. Világító anyagul gyertya, olaj, vagy kisebb foku villany fény alkalmazható.

4. §. Minden kerékpáros köteles gépét kellő vigyázattal kezelni és vezetni. A városok és községek belterületein kerékpárral tulságos gorsasággal vagyis a kétfogatu könnyű kocsik rendes sebességénél gyorsabban elő haladni versenyt futni közlekedési eszközöket, embekeket és állatokat körül keringeni és általában bárhol olyasmit elkövetni mi a személy és vagyonszámát veszélyeztethetné, a közlekedést akadályozhatná, vagy a lovakat és egyéb állatokat megriasztatná — tilos. Kapukonát, egyik utcából a másikba való befordulásnál utczakereszteződéseknél, közutakkal határos telkekről kifutás vagy ilyenekbe befutásnál s mindenütt, ahol a kocsik lovas, vagy gyalog közlekedés a rendesnél fokozottabb mérvű csakis lassan vagyis a gyalogos rendes sebességével szabad kerékpározni; sőt esetleg kötelesek a kerékpáros a szükséghez képest vagy a rendőr közeg figyelmeztetésére géperől leszállva, ezt mindaddig kézen vezetni míg az uttest ismét szabaddá nem lesz.

5. §. A haladás irányában álldogáló vagy járó-kelő közönség a kerékpár vagy ehhez hasonló gép közeledtére hangos csöngetéssel, kellő időben és jól hallhatóan figyelmeztetendő. A városok és községek belterületén utczakereszteződéseknél a jelzés mindenkor megadandó.

6. §. A kerékpáros gépén, ha csak helyi akadályok nincsenek mindig utpályája baloldalán haladjon s az ellenkező oldalra amennyiben ott kíván megállni mindaddig nem fordulhat míg céljához közel nem ért. Egyik utcából a másikba kanyarodás hosszú, jobbra-balra rövid ivben teendő meg. Szembe jövő kocsiknak, kerékpárosoknak, lovasoknak nagyobb csoportokban stb. a kerékpáros kelő időben s módon balra térjen ki. Ha ezt a helyi vagy egyéb körülmények meg nem engedhetik, mindaddig megállapodni, esetleg leszállani tartozik, míg a pálya ismét szabaddá lesz. Hogy ez a kerékpárosnak megkönnyítessék, szükség esetében a szembe jövő kocsik, lovasok stb. lehető lassan haladjanak s ezek is kötelesek a szembe jövő kerékpárosoknak kellő mérvben kitérni.

7. §. Kocsik, lovasok stb. megelőzése jobbra gyorsított menet sebességgel történjék a kocsik adott figyelmeztető jelre szükség esetén annyira köteles balra kitérni, hogy a kerékpáros veszély nélkül elmeessen mellette, az utak szögletei és keresztezéseken, hidakon, kapualjakban, alagutakban s mindenütt, a hol az ut test, kocsik más járművek közlekedése miatt szükséges bizonyul — tilos a megelőzés.

8. §. Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy hogy ha egyébként a kerékpárral való elhaladás az embernek testi biztonságát veszélyeztethetné, tartozik géperől leszállani.

9. §. Zárt sorokban menetelő katonaságnak temetéseknek nyilvános felvonulásoknak posta fogatoknak szereikkel mentésre siető tűzoltóságoknak és mentőknek, valamint közutak fellocsolását végző járműveknek úgy az előre haladó, mint a szembe jövő kerékpáros gépeivel kitérni köteles. Ha ezt a helyi viszonyok meg nem engednék, tartozik azok elvonulását megállni.

10. §. Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott szabad, hol ezt a közlekedési viszonyok megengedik, ha a pálya szűknek bizonyulna kitérni és megelőzni csak egyenként szabad.

11. §. Közutakon a mutatónyok sorába tartozó rendes módon való kerékpározás tilos.

12. §. Tilos a kerékpárokhoz, vagy hasonló gépekhez ebeket zsinórral, vagy egyébként odakötte futtatni.

13. Kerékpár versenyek, tömeges kerékpáros felvonulások csupán erre alkalmas helyeken, illetve utvonatokon és időben az illetékes helyi rendőrhatalóság előzetes engedélyével és az ez által előirt módokat betartásával rendezhetők.

14. §. A kerékpárosok egyfelől jelen általános szabályok valamint az erre vonatkozó helyhatósági különleges rendelkezések betartására köteleztek, másfelől azonban akár kedvtelésből, akár gyakorlati célokból üzött kerékpározásoknál hatósági támogatásra és védelemre igényt tarthatnak.

15. §. Kutyaoknak a kerékpározók utáni uszítása tilos, valamint a kerékpározó után iramodó kutyát gazdája, vagy hozzátartozója viszhívni köteles.

16. §. A rendőri közeg felszólításának s rendelkezéseinek a kerékpározók engedelmeskedni tartoznak ugyszintén kötelesek a rendőri közegek felszólítására megállni s ezek kívánatára magukat igazolni; a magukat igazolni nem tudó kerékpározók kötelesek gépeiket kézen vezetve az illető rendőr közeg a rendőrhatalóság legközelebbi helyiségebe követni.

17. §. A kerékpárokra, rendőri vagy egyéb című díjak a helyhatóságok által csak belügyminiszteri jóváhagyás után vehetők ki.

18. §. Jelen rendelet ellen vétők, vagy cselekményük, vagy mulasztásuk a magyar büntető törvények vagy az 1890. évi I. t.-cz. valamely szakaszába nem ütközik, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. Ezen kihágásokat illetőleg serdületlenekre nézve az 1879. évi XL. t.-cz. 27. §-a irányt adó.
Arad, 1900. április hó 20.

Sarlot,
főkapitány.